

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Devrimin de partinin de
güvencesi işçilerdir!
Tanklarla gelen
devrimle gidecektir!

Karkêren hemû
welatan yekbîn!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:8, Sayı:207-208
6 Eylül 1982

Cuntanın anayasasına hayır

Aliye P. Atılğan

İki yıllık faşizm uygulaması güçsüz bir ekonomik temele dayanan Türkiye kapitalizminin yapısal bunalımını çözemedi. Tam tersine içinde yaşadığımız günlerde süregelen bunalım şiddetlenerek bir üst düzeye sıçradı. *Milliyet* gazetesinde çıkan bir yazıda şöyle deniyor:

“Piyasadaki durgunluk beklentilerin uzaması nedeniyle giderek artmaktadır. Genel beklenti Kafaoğlu'nun 'önlemler paketi' dir ... Bankalardaki sancılar günlük konuşmaların ortak konusudur. Sanayi bir yandan kredi kullanamamaktan, öte yandan genel krizin etkisiyle günü gününe yaşar bir havaya girdiği gibi, birçok şirket işçi tasfiyesine hazırlanmaktadır. Tüccar ve esnafın durumu da bu genel durgunluğun etkisiyle aynıdır ... Genel ekonomik durgunluk, artık vazgeçilmez hayat kaynağımız sayılan ihracatı da etkilemeye başlamıştır ... Uzunca bir süredir üzerinde durulan 'kara Eylül' yaklaşmaktadır. Piyasa adeta dizi iflasları bekler havadadır.”

Ekonominin tepeden tırnağa böylesine ağır sorunlarla karşı karşıya olduğu bir dönemde, Kafaoğlu'nun ekonomik önlemler paketinin neden bir türlü açıklanamadığı, geciktirildiği artık açık ortadadır. Türkiye gemisinin kapitalist ekonomiyle yürütülmeye çalışılması her geçen gün daha da zorlaşıyor.

Emine yoldaşımız 1979 yılında yazdığı *Toplu Sözleşmeler ve Devrim Savaşımı* adlı kitabında şöyle diyordu:

“İşbirlikçi-tekelci burjuvazi ülke ekonomisini çarpıtıp aşırı sömürüyle varlık bulmuştu. Ama şimdi, çarpık ekonominin önüne çıkardığı

sorunları 'çözmek', varlığını sürdürürebilmek için sömürüyü daha da artırması gerekiyordu.

“Aşırı sömürünün varlığı altında sömürüyü daha da artırmak demek, en önemli üretim gücü olan işçileri, emekçileri, açlığa sürüklemek, onları kırmak, çürütmek demektir.” (s.28)

“...Ekonomik önlemlerle işçi sınıfını fiziksel olarak yıkmak, silahların gölgesinde özveriye zorlama, *faşizmin siyasal ekonomisidir.*” (s.36)

Bugün faşist cuntanın da önünde duran “çözüm” aşırı, insanlık dışı sömürüyü daha da, daha da şiddetlendirmekten başka birşey değildir.

Öte yandan Kasım ayında halkoyuna sunulacağı açıklanan Anayasa tasarısı üzerindeki çalışmalar son hızla sürdürülüyor. Tasarı, cuntanın tüm bastırma çabalarına karşın, ülke çapında tartışmalara yol açtı. Ağır eleştiriler aldı. İşçi sınıfı, emekçi yığınlar bu tasarıyla cuntanın faşist yüzünü daha açık gördüler. Anayasa tasarısı, tepeden tırnağa burjuva olduğundan hiçbir kuşumuz olmayan bazı “ilerici” liberal kesimlerde de tepkiyle karşılandı. Bazı bilimadamları, tasarıyı hukuk-dışı ilan ettiler. Burjuva basınında şakalı, fıkralı bir protesto dalgası yükseldi.

Oysa Anayasa tasarısı ne hukuk dışıdır, ne de üzerinde hakalar yapılabilecek, hafife alınabilecek cinsten bir tasarıdır. Hukuk bir üst yapı kurumuydu, ona temel renklerini veren kuşkusuz ülkenin ekonomik yapısı olacaktır. Hazırlanan Anayasa tasarısı Türkiye kapitalizminin yapısal istemlerine, önünde duran “çözüm” yoluna tam bir uygunluk gösteriyor. Türkiye finans kapitalinin erke zorba el koyan bir kesiminin

direktifleri altında, en “has” adamlara hazırlatılan bu Anayasa tasarısı, faşist devlet düzenini yerleştirmeyi, “anayasalaştırmayı” amaçlıyor. Tasarının temel felsefesi ve tüm önemli maddeleri bunu gösteriyor.

Bir yandan ağır ekonomik, mali kriz, öte yandan tüm toplumu “gık bile denemeyecek” bir askeri disiplin altında örgütlenme çabaları, demokratiklikten hiç nasibini almamış çevrelerde bile korkuya yol açıyor. Danışma Meclisi'nde sık sık “çok sıkıyoruz. Bunun sonu neye varır”, “sıkalım ama bu kadar değil” yollu konuşmalar yapılıyor. Karadenizli bir üye “kedi yıkarken değil, sıkarken öldüren çocuk” fıkrasını anlatıyor.

Aynı korku, “en iyi günlerinde” bile tabanı burjuvaziyle sınırlı kalmış cuntanın eylemlerinde de yansıyor. Bir yanda uzun erimli “soğuk sınıf çıkarları”, öte yanda, açız diye bağırarak, çünkü şanlı sınıf savaşlarının taptaze anılarını bağrında taşıyan yığınlardan duyulan korku. Referandumu iki ay kala, yığın desteğine ihtiyacının pek fazla olduğu günlerde cuntanın tüm eylemlerini bu çelişki belirliyor.

Önce, “asgari ücretin artırılması bu koşullarda düşünülemez” denildi. Arkasından Evren Zonguldak konuşmasında, üstüne pek iğreti gelen “işçi babası” elbiselerini giyip, asgari ücretin artırılacağını açıkladı.

Bir başka örnek de buğday taban fiyatları. Kafaoğlu göre ilk geldiği günlerde, buğday alımlarının enflasyonu arttırdığını bundan böyle alımların 21 liradan yapılamayacağını açıklamış, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) kredi isteğini reddetmişti.

Ama aradan bir hafta geçti, geçmedi Kafaoğlu da geriye çarketti. TMO'ya istediği kredi sağlandıktan başka, buğday taban fiyatı 23 liraya yükseltildi. Aradaki kilo başına iki liralık farkın Kasım ayında ödeneceği duyuldu. Evren, geçtiğimiz günlerde, “bizim seçime filan ihtiyacımız yok” diyordu ama yaptıkları bal gibi, kaba bir “seçim” yatırımdır. Ama Türkiye işçi sınıfı, emekçi yığınlar önüne atılan bu kemik parçalarını elinin tersiyle itecek yeterli yaşam deneyine, bilince sahiptir.

Son günlerde yaşanan olaylar, anayasa tasarısı cuntanın faşist yüzünü, cinsini cibiliyetini açıkça gözler önüne sermiştir. Komünistlerin önünde “cuntanın anayasasına hayır” kampanyasının yükselmesine bütün gücüyle çalışmak, bu savaşımı devrim için savaşıma bağlamak görevi duruyor. Türkiye terazisi eskilerin deyimiyle “bu sıkleti” çekmez. Ülkemiz önemli olaylara gebedir.

Bizlere düşen, yığınlara, 40'ında mezara girmemenin, demokrasiye kavuşmanın yolunun yalnızca faşist cuntayı değil, burjuvaziyi de başından defetmekten geçtiğini göstermektir. Menşeviklerin gösterdiği liberal bir burjuva anayasası işçi sınıfına “o cendereden çık, bu cendereye gir” demekten başka bir anlama gelmez. Üstelik, liberal burjuva bir anayasa, bugünün Türkiye'sinde “kubbede kalan bir hoş sedadır.” Türkiye işçi sınıfı kendini her türlü burjuva sallantıdan arındırarak sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimine yürümeli, kendi gelişim düzeyine uygun düşen proletarya demokrasisini kurmalıdır. Gerisi Türkiye işçi sınıfı için yalandır!

Bütün ülkelerin
proleterleri birlesin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 8, Sayı: 207-208
6 Eylül 1982

Masrafı: 50p ■ Yıllık abone: 15 pound ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

**Dokuyu
zayıflatan
kararları
çekıştirmektedir**

Değerli Yoldaşlar,
Yürükoğlu yoldaşın gazete-
mizin 200. sayısındaki "Dö-
nemler ve Kadrolar" yazısın-
da bir nokta burada bizlerin
arasında tartışma konusu ol-
du. Yazıda şöyle deniyor:

"Bu dönemin asıl korkula-
cak ve bilinçle uyanık oluna-
cak yönü şudur: Partinin
taktik ve siyasal tutumlarını,
örgütsel kararlarını uygular-
ken kendi istediği yönlerle
doğru çekiştirmek. Uygula-
mak, ama çekiştirerek uygu-
lamak. Çünkü bu dönem
nesnel olarak disiplinin azal-
ması yönünde çalışıyor. Gün-
lük çalışmada taktikleri, siya-
seti uygularken kendi istedi-
ğine doğru çekiştirmek daha
kötüdür. Ötekisi ben elma-
yım, sen armutsun diyor. Git
o zaman elmaların yanına
dersin biter. Ama bu *kendi
dokumuzu* zayıflatır. Liberal
eğilimler buralarda sızır."

Burada söylenenden bazı
yoldaşlar, "git o zaman elma-
ların yanına" dersek örgütü-
müzün dokusu zayıflar sonu-
cunu çıkardılar. Ben buna
katılmıyorum. Böyle söylen-
mek isteniyorsa bana doğru
gelmiyor. Ama bence yazıda

İÇİNDEKİLER

Cuntanın anayasasına hayır	
Aliye P. Atılgan	1
Okurlarımız yazıyor	2
İşçi mizahı	3
TKP EK ÜB Bildirisi	4
Ermeni sorunu ve İşçinin	
Sesi'nin tutumu	4
ASALA'nın küçük burjuva	
çıkması	5
Hiçbir geçici yenilgi Filistin	
halkının haklı mücadelesini	
durduramayacaktır	6
ÇEK-AL: TKP davası	
iddianamesi II	7
Sınıf kini her zaman	
her yerde vardır	15
Kalıcı kadrolar	15
Emperyalistler birbirine düştü	
Mehmet Toros	16
Ruslara yardım	17
Faşist cuntanın "mülteciler"	
politikası	18
Mannheim İşçiler Birliği	
başarılı çalışmasını	
6. Genel Kurulunda	
gösterdi	19
Paris'te Filistin halkının	
davasını destekledik	19
Ölüm orucundaki PKK'lılarla	
dayanışmamızı gösterdik	
Çağrı	20
Çocuklarımızın dünyası ...	20

söylenen, oraya buraya çekiş-
tirmenin dokumuzu zayıfla-
tacağıdır. Yoksa ayrı görüşte
olanların ayrılması ve ayık-
lanması değil.

Bu konuyu aydınlatırsanız
sevinirim.

Yoldaşça selamlar.

M.Y., Köln

İşçinin Sesi'nin notu:

Yürükoğlu yoldaşımızın yazı-
sında söylenen, kararları *çe-
kiştirmenin* dokumuzu zayıf-
latacağıdır. Yoksa, elmayla
armutun ayrılması dokumuzu
zayıflatmaz. Mektubu yazan
yoldaşımız yazılanı doğru an-
lamış.

Sokakta insan öldürülüyorsa faşizm denmezmiş

Değerli yoldaşlar,
Ben bir menşevikle tanış-
mamı ve sonra yaptığı pisliği
anlatacağım.

Ben tanıdığım bir bayanla
otobüste konuşuyordum. Bu
menşevik iki durak sonra
bindi. O bayanı bu da tanıyor-
muş. 12 Eylül'den önce bu
bayanın yanında çalışıyor-
muş, sonra çıkışını yapmışlar.
Şimdi başka bir işte çalışıyor.
İş konusunda konuşuyorduk,
bu da konuşmaya katıldı.

Ben faşist cuntadan konu-
şuyordum, yapılan zulüm ve
işkencelerden söz ediyordum.
O, CHP varken durumun iyi
olduğunu Kenan Evren'in

CHP'li olduğunu söylemeye
başladı. Ben dedim askeriye
kimin askeriyesi, yönetim ki-
min yönetimi? Ve bir ülkede
şartlar nasıl olursa burjuvazi
askersel faşist yönetime baş-
vurur diye sordum. Cevap
yok. Başladı bu sefer "ben
demokrat birisiyim sen ise
beni İGD'li sanıyorsun" de-
meye. "Kim olursan ol önemli
olan bu sorulara nasıl yanıt
verdiğin" deyince, "peki o
zaman, aynı semtte oturu-
yoruz evinizi tarif edin uzun
uzun bu konuda konuşuruz"
dedi. Ben evi göstermemem
yanımdaki bayandan öğrene-
cek nasılsa diye evi gösterdim.
Bir gün belirttik, o gün
hammıyla beraber geldiler.
Çayımızı içtik, başladık tartış-
maya.

Başta o konuştu. Dedikle-
rinden hiçbir şey anlamadım.
DİSK'in yaptığı her hareketin
doğru olduğunu, faşizmin an-
cak MHP gelseydi gelmiş
sayılabileceğini, işkence ve
zulümün az yapıldığını, eğer
faşist diktatörlük olsaydı in-
sanların açıkta, sokaklarda,
meydanlarda öldürülmesi ge-
rektiğini v.b. anlattı.

Ben menşevikin söyledikle-
rini cevaplamaya çalıştım ama,
bile bile menşeviklik eden
ikna olur mu?

"Senin o dediğin açıkta
adam öldürme bugünün ko-
şullarında olmaz. Ama içerde
tutuklu insanları öldürüyorlar.
Açıkta adam öldürmezler.
Ancak halkın tepkisi büyürse

ve karşı karşıya savaş ederse, o zaman gücü yeterse sokakta da öldürür. Yoksa şimdi şu durumda dediklerin imkansız" dedim.

Bundan sonra benimle yine tartışmak istedi. En son tartışmamda kendisine ters bir eleştiri götürdüm. "Sen burjuva düşünceli bir oportünist-sin, menşeviksin, bile bile halka ihanet ediyorsun" dedim.

Ondan sonra kendisini arabada görüyordum. Bazı adamlarla konuşuyor, adamlar dönüp bana bakıyorlardı. Birgün bizim sempatzanlarımızdan, onların semtinde oturan iki kişiyle konuşuyordum. Bunlar semtimi, adımlı, kimliğimi bilmiyorlardı. Bu menşevik bizi görüşürken gördü. Bu sempatzanları evine çağırıp adımlı, yerimi, çalıştığım yeri v.b. açıklamış.

Demek ki o arabada konuşup arkasına bakan insanlara da beni anlatıyormuş. Kendileri için doğal ama bizim için çok kötü. Yarın doğal görerek polise anlatmasından korkuyorum.

Menşevikleri kahredeceğiz!

Yaşasın *İşçinin Sesi*'nin disiplini!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

Güngör Yıldız
İzmir

Halkımız patlamaya hazır

Değerli yoldaşlar, Uzun süredir Türkiye'ye gidememişim. Uzun senelerin sonunda geçtiğimiz günlerde bu fırsat elime geçti. Gözlemlerimi sizlere aktarmak istiyorum.

İstanbul'a indiğiniz andan itibaren göze ilk çarpan şey makinalı tüfekleriyle polisler ve askerler oluyor. Polisler genellikle iki kişi dolaşıyorlar ve birinin elinde telsiz oluyor. Askerlerin sayısı ise görevli oldukları yere göre değişiyor. Bazan iki, bazan 6 ya kadar olmak üzere, "avcı kolu" düzeninde, makinalı tüfek çapraz tutuşuyla, çok ağır adımlarla etraftakileri süzerek dolaşıyorlar. Görüntü işgal altındaki bir ülkeyi anımsatıyor. Gözdağı amacıyla yapılan bu gösteriyi halk artık kanıksamış, aldırıyor, fakat turistler dehşetle izliyorlar.

Orta kesimler yabancı olan kimseyle karşılaştıklarında nazik ve kuşkulular. Ama kendi ortamlarında olduklarında anayasa oyununu, bankerler fiyaskosunu vb. acı bir alayla tartışıyorlar.

Ekonomik açıdan daha güçsüz olan kesimlerse biraz daha değişik. Bunlardan iş-

sizleri, işten atılmış işçileri, görevden alınmış memurları, küçük esnafı kastediyorum. Bu kesim yaşamak için ikinci bir iş tutmak zorunda. Bu yüzden herkes birşeyler satıyor. Ekonomik şiddeti acı acı hissediyorlar. Tepkilerini çoğu zaman kontrol edemiyorlar. İki olay anlatayım:

Birincisi, yaşlı bir ayakkabı boyacısı. Biraz değişince kendi durumundan, karısının mali güçlük nedeniyle tedavisini yaptıramadığı için ölümünden, çocuklarının 18.000-20.000 TL. kazandıklarından, gün yüzü görmediklerinden acı acı söz etti. Bir ara öyle bir doldu ki elindeki fırçaları yolun ortasına fırlatıp "Allah kahretsin böyle dünyayı" diye bağırı verdi. Sonra hemen toparlandı, fırçaları yerden aldı, bana dönüp "senin de başını derde sokacaktım evlât" dedi. "Neden" dedim. "Sıkıyönetime bahane lâzım evlât" dedi.

İkinci olay ise uzun bir otobüs yolculuğunda oldu. Arabanın muavini radyoyu karıştırırken Moskova Radyosu'nu buldu. Yarım saat haber ve yorum dinledik. Kimse itiraz etmedi. Daha sonra direnişi ve mücadele öneren halk türkülerini dolu bir kaseti koydu onu dinledik. Yine bir tepki yoktu. O da bitince radyo haberlerini ve

Danışma Meclisi'ndeki anayasa tartışmasını buldu. Burada insanların sıkılmaya, söylenmeye başladığını izledim. Yanımdaki kişi, (bir nahiyede tekelerde çalışan bir memurdu, tatilini kavun satarak değerlendireceğini söylemişti) bana döndü ve "yine maval okumaya başladılar işte" dedi. Bir başkası kalktı, "şoför bey geç oldu şu radyoyu kapatsak iyi olacak" dedi. Radyo kapandı.

Yoldaşlar, darbeden sonra geçen iki yıl halka çok şey öğretmiş. İnsanlar tüm acıyı şimdilik sineye çekiyor ve ufukta bir kurtarıcı arıyor. O kurtarıcı biz olacaksak eğer, kitle içinde ajitasyona hız vermeliyiz. Her türlü zorluğa rağmen can alıcı konularda "anayasa, ekonomik kurtuluş, demokrasi ..." görüşlerimizi yaymalıyız. Sosyalizm hedefini, vurmada devrilmeyeceğini anlatmalıyız. Türkiye'de insanlar suskun fakat dolu, patlamaya hazır barut fıçısı gibi bekliyorlar. Burjuvazi korkuyor. Korkuyu şimdi anayasa tartışmalarında izliyoruz. Yeni bir devrim dalgası için ekonomik temel vardır. Fakat halkımız temkinli, gerçek öncü arıyor. O da Leninci TKP'miz olacaktır.

N.S.
Londra

İŞÇİ MİZAHİ

TKP EŞGÜDÜM KOMİTESİ

Tanklarla gelen devrimle gidecektir

Faşist diktatörlük ikinci yılını dolduruyor. İşkenceler, idamlar, Kürt halkı üzerindeki zulüm tüm şiddetiyle sürüyor.

Faşist diktatörlüğün ekonomik politikası bu süre içinde iflas etti. Sıkı para — yüksek faiz siyaseti yüzbinlerce “bankerzede” yaratarak uygulanamaz duruma geldi. Enflasyon hızla yükseliyor. İflaslar, karşılıksız para basımı aldı yürüdü. İşçi sınıfının reel gelirinde yüzde 50 oranında düşüş var.

Anayasa taslağı açıklandı. Cunta bu anayasayla faşist devlet düzenini kurumsallaştırmak istiyor. Cumhurbaşkanı diktatör yetkileriyle donatılıyor. Demokratik haklar olduğu kadarıyla bile yok ediliyor. Polise adam öldürme yetkisi verilerek devlet terörü yasal ve sürekli kılınıyor. İşçi sınıfının, sendika, grev hakları ortadan kaldırılıyor. Bu anayasa bir yandan baskının, öte yandan korkunun yasalaşmasıdır.

İşçi sınıfının, komünistlerin, halkımızın bu anayasaya yanıtı “hayır”dır. Ama “hayır”la yetinmek değildir. 11 Eylül’e, 1961 Anayasası’na dönmek halkımızın hiçbir sorununa çözüm getiremez. Gerçekten demokratik bir anayasa ve demokratik bir

devlet için savaşıyoruz. Böyle bir hedefe devrim dışında hiçbir yoldan varılamaz. Yalnız faşist cuntadan değil, burjuvaziden kurtulmadan demokratik bir anayasaya sahip olunamaz.

Faşizmin iki yılı her göstergesiyle cuntanın derin ekonomik toplumsal bunalımı çözemeyeceğini gösteriyor. Türkiye önemli olaylara gebe dir.

İşçi sınıfı güç topluyor, toplumda öfke birikiyor.

12 Eylül’ün ikinci yılında faşizme karşı tüm güçler Türkiye’de ve yurt dışında ortak eylemlere hazırlanıyorlar. Bu eylemlerin başarısı, cuntanın bunalımını arttıracak, anti-faşist muhalefetin gücünü ve birliğini pekiştirecek, Türkiye’de işkence altında, namlu ucunda savaşanlara güç verecektir. Faşizme karşı olan herkesi bu eylemlere katılmaya, başarısı için devrimci örgütlerle birlikte çalışmaya çağırıyoruz.

Haydi 12 Eylül’de alanları doldurmak için görev başına! Gerici anayasa dayatması-na hayır!

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Türkiye Komünist Partisi
Eşgüdüm Komitesi Üst Bürosu
24 Ağustos 1982

Erm eni S runu ve İşçinin Sesi’nin tutumu

“Türkiye’nin faşist yöneticileri kime, nerede, ne zaman saldırırlarsa tüm Türkiye devrimci güçlerini karşılarında bulacaklardır.”

“Komünistler, faşist cuntanın tezgâhlayacağı her türlü saldırıya ve bunu kolaylaştırıcı her türlü yanlış yönetime karşı Ermeni sorununu yığıtçe savunmayı sürdüreceklerdir.”

Esenboğa ve Ottawa olaylarına misilleme olarak Ermeni örgütlerine karşı faşist cuntanın girişeceği saldırılar, son günlerde burjuva basınının baş sayfalarında büyük puntolarla yer almaya başladı.

Bu tür haberler daha önce-leri de, özellikle Ermeni örgütlerinin her yeni saldırısının ardından, burjuva basınında geniş yer buluyordu. Bu haberlere ilişkin olarak *İşçinin Sesi*, “Ermeni terörünü önlemek” için önerilen yol ve yöntemlerin *bir taşla iki kuş vurmak* amacıyla tezgahlandığını çeşitli yazılarda dile getirdi. Örneğin, *İşçinin Sesi*’nin 5.10.1981 tarihli 172-173. sayısında bu konu şöyle dile getiriliyor ve devrimciler uyarılıyor:

“Paris’teki son olaylardan sonra, faşist cuntanın misilleme hevesleri, yurt dışındaki faşist milis örgütlemeye çabaları iyice açığa çıktı.

“Rauf Tamer, gerçekten iğrenç, şovenizmi Fransızlara küfür düzeyine dek yükselten yazısında açıkça şöyle diyor:

“Mukabele etmek kolay... Eğer devlet isterse sessizce halleder bu işi...

“10 kişilik bir vurucu güç, Avrupa’nın altını üstüne getirir...”

“Bulana, yakalayana aşkolsun.

“Aznavur’dan başlayıp,

bir de başucuna pusula:

“ ‘Bundan sonra böyle... Her Türk’e karşılık 10 Ermeni...

“ ‘Hem de Avrupa’da en sivri, tanınmış Ermeni...’

“MİT’le bağı bilinen bir yazarın bunu açıkça yazması, devletin resmi siyaseti kadar belirleyicidir. Kuşkusuz faşist devletin bu misilleme hevesi yalnızca Ermenileri değil, yurt dışındaki işçileri, onların ilerici devrimci örgütlerini hedef alıyor.”

Bu yazıda, “MİT’le bağı bilinen bir yazarın bunu açıkça yazması, devletin resmi siyaseti kadar belirleyicidir” deniyor. Aradan geçen 11 ay içinde ve son olayların ardından bugün aynı öneriler, devletin resmi politikası olarak dile getirilmeye başlanmıştır. Cuntanın başı Evren, Afyon’da yaptığı 30 Ağustos konuşmasında şöyle diyor:

“Bugüne kadar tarafımızdan çok ikaz edildi, bir netice alınmadı, bundan sonra Türk devleti, Türk milleti, gerekli mukabil tedbiri almakta kendini serbest görecektir.”

Ama bu kadar da değil! 31 Ağustos tarihli *Günaydın*’da verilen şu haber işin çerçevesini bütün açıklığıyla çiziyor:

“Genelkurmay Başkanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı’nda arka arkaya yapılan top-

lantılarda Konsey üyeleri ve Başbakan da hazır bulunurken 'Ermeni katillere gereken cevabın verilmesi' ilke olarak kararlaştırıldı.

"Toplantılarda şimdiye kadar alınan savunma önlemlerinin tek başına yeterli olmadığı da ifade edilirken, 'katillere gereken cevabın yuvalarında verilmesi' ilke olarak kabul edildi."

Böylece uygulanacak politikanın devletin resmi organlarında belirlenen resmi bir politika olduğu vurgulandıktan sonra şöyle devam ediliyor:

"'Hareket emri' verilen vurucu timler için ilk hedef cinayet örgütü ASALA'nın değişik ülkelerde yaşayan liderleri olacak. Dünyanın her tarafında operasyon yapabilecek şekilde eğitilen vurucu timler gerektiğinde ASALA'nın liderlerini yakalayarak, yargılanması için Türkiye'ye getirecekler. Söz konusu timler, Ermeni saldırganlığına karşı sadece savunma durumunda kalmayacak, gereken yerde gerekli cevabı da silahla verecek."

Açıkça görülüyor ki faşist cunta artık gerek Türkiye'de gerekse yurtdışında ortamın harekete geçmek için uygun olduğu düşüncesindedir. Türkiye'nin faşist yöneticileri kime, nerede, ne zaman saldırırlarsa tüm Türkiye devrimci demokratik güçlerini karşılarında bulacaklardır.

Burada bir nokta üstünde durmakta yarar vardır: ASALA, Gizli Ordu, İntikam Komandoları vb. Ermeni örgütlerinin bu eylemlerinin Ermeni sorununun çözülmesine katkısı nedir? Türkiye devrimci hareketi içinde Ermeni sorununu ilk ve doğru biçimde dile getirmiş bir hareket olarak *İşçinin Sesi*'nin Esenboğa baskını, diplomat vb. öldürmeleri üstüne görüşü nedir?

Partimizin bu konudaki görüşü bellidir. Bu tür eylemlerin bilerek ya da bilmeyerek, doğrudan ya da dolaylı olarak cuntaya ve de burjuvaziye yaradığı daha önce *İşçinin Sesi*'nde açıkça dile getirilmiştir. (Bk. s:172-173) Öte yandan, *İşçinin Sesi* hareketinin İngilizce yayın organı olan *Turkey Today* adlı dergide de bu görüşler Avrupa ve

dünya demokratik kamuoyuna duyurulmuştur. Örneğin, *Turkey Today*'in 53. sayısında (Sonbahar 1980 tarihli) bu konuda şöyle deniyor:

"Biz, Türkiye'deki ezilen Kürt ulusunun ve Ermenileri de içeren ezilen ulusal azınlıkların mücadelesini desteklediğimizi açıkça duvarduk. Ne var ki, 'Gizli Ordu' gibi örgütlerin görüşlerinin ve yöntemlerinin bu mücadeleye büyük zarar verdiği kanısındayız."

İşçinin Sesi'nin bu konudaki görüşü bugün de aynıdır. Haklı bir davayı savunmak yapılan eylemlerin otomatik olarak doğru olmasını getirmiyor.

Konunun bir başka yönünü de unutmamak gerekir: "Oportünistlere göre herşey, devrimcinin kendini savunması, silah kullanma, cezalandırma, barikat kurma, herşey terörizmdir." (R. Yürük-oğlu, *Sınıf Savaşımının Vardığı Aşama ve KP'nin Taktikleri* s.62) Lenincilerin ise, "komplotürü, intikam eylemleri biçimindeki ve yığın psikolojisini yansıtmayan terör eylemleriyle bir alışverişi yoktur." (*İşçinin Sesi* s:135, s.1)

İşçinin Sesi hareketi Türkiye'de Ermeni sorununa devrimci bir yaklaşım getiren ilk hareket olmuştur. *TKP II. Leninciler Konferansı*'nda bu konu şöyle dile getirilmiştir:

"Konferansımız, Ermeni soykırımını ve ardından gelen sürgünü açıkça lanetler. Ermeni diasporası son bulmalı, topraklarını terketmek zorunda kalan Ermenilere, bu topraklara serbestçe geri dönme hakkı tanınmalı ve devlet, dönmek isteyenlere her türlü yardımı yapmalıdır. Ermenilerin her çeşit demokratik hakları sağlanmalıdır.

"Ermeni ulusal azınlığının haklarını savunmak komünistlerin görevidir. Sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi, Ermenilerin haklarını da yaşama geçirecektir." (s.68)

Komünistler, faşist cuntanın tezgahlayacağı her türlü saldırıya ve bunu kolaylaştıran her türlü yanlış yönetime karşı Ermeni sorununu yığitçe savunmayı sürdüreceklerdir.

İşçinin Sesi

ASALA'nın küçük burjuva çıkmazı

7 Ağustos 1982 günü ASALA'nın Ankara'da giriştiği eylem üzerinde durmak istiyorum.

ASALA üyesi iki militan Esenboğa havaalanında eyleme giriştiler. Sonuç 9 ölü, 72 yaralı!

Peki bu olayın amacı nedir? 1915'teki Ermeni kırımını protesto etmek ve Türkiye'deki Ermeni sorununu savunan ASALA isminde bir örgütün varlığını duyurmak.

Günümüz dünyasında tüm sorunların çözücüsü işçi sınıfı ve onun iktidaridir. Bunu göz ardı etmek örgütleri, Ankara olayı gibi dipsiz kuyuya götürür. Ve zarar sadece kendine değildir. Başkalarına da zarar dokunur.

ASALA soruna bu açıdan yaklaşmadığı için, sadece kendi adını duyurmak bakımından böyle bir eylemi seçmiştir. Peki amacına ulaşmış mıdır? Onlara göre evet. Çünkü silahlar ve bombalar patlamış, aralarında 1915 soykırımının ne olup ne olmadığını bilmeyenler de olmak üzere 9 kişi öldürülmüş 72 kişi yaralanmış ve 1915'te katledilenlerin ruhları şad edilmiştir. Bu arada kendileri 1 ölü ve bir yaralı vermişlerdir. Ayrıca bu olayı tüm dünya duymuş, bu arada bazı Ermeniler (küçük

burjuvalar) "Oh be! Bize sahip çıkan ASALA gibi yığit bir örgütümüz var" demişlerdir.

Gelelim bu olayın zararlarına.

Birincisi, ülkemizdeki şovenizmi bin kat daha azgınlaştırmıştır. Bilinçsiz kesimlerin Ermenilere karşı tavır almasına ve milliyetçi küçük burjuvaların faşist cuntaya yakınlaşmasına yaramıştır.

İkincisi, faşist cunta bu olaya can simidine sarılır gibi sarılmıştır. Yığınlar üzerinde faşist baskının daha da artırılmasının aracı olmuştur. Sonra, özelinde FKÖ'ye ve Filistin halkına, genelinde de dünya devrim güçlerine emperyalizmin saldırabilmesi için malzeme vermiştir.

Sınıf savaşımının ne olduğunu bilmeyen ve proletaryayı tanımayan küçük burjuva hareketleri, dünya işçi sınıfına zarar vermektedirler. Dünya devriminin başarısı, ancak Marksizm-Leninizme ters sağlıklı solcu oportünizme karşı verilecek ideolojik mücadele ile mümkündür.

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Yaşasın Türkiye halklarının Leninci birliği!

S. Acar
İzmir

Hiçbir g çiçi yenilgi Filistin halkının haklı mücadelesini durduramayacaktır

Filistin halkının kendi ülkesinde özgür yaşayabilmek için yürüttüğü savaş haklı bir savaştır. Amerikan ve İsrail emperyalistleri tarafından, kendi yazgısını özgürce belirleme hakkı zorbalıkla elinden alınmış bulunan Filistin halkı yok edilmedikçe bu savaş durmayacaktır. Dünya devrimci güçleri, Filistin halkının kendi ülkesinde ve kendi belirleyeceği koşullarda özgürce yaşaması sağlanıncaya kadar bu savaşta onların yanında olacaktır.

69 gün süren İsrail saldırısından sonra Filistin kurtuluş örgütleri askerlerinin Batı Beyrut'u boşaltmalarıyla birlikte "Filistin sorunu" yeni bir döneme girdi. Önümüzdeki günlerde toplanacak olan Arap Birliği ve Filistin kurtuluş örgütleri liderleri bu yeni dönemde nasıl bir yol izleyeceklerini tartışacaklar.

Filistin kurtuluş örgütleri askerlerinin Beyrut'u boşalt-

ması ve değişik Arap ülkelerine dağıtılmalarıyla noktalanan Filistin-İsrail savaşı, geride binlerce ölü, yaralı, dul ve yetim, yıkılıp yerle bir edilmiş bir Beyrut ve heba olmuş milyonlarca dolarlık silah ve malzeme bıraktı. Yıllar yılı birçok değişik ve çelişkili hesapların ve çıkarların at oynatma alanı durumuna gelen Filistin sorunu, kurtuluş örgütleri askerlerinin çeşitli ülkelere dağıtıl-

masıyla yeni bir dönemece ulaştı. Yaser Arafat'ın Beyrut'tan ayrılırken gazetecilere söylediği gibi, "Bu uzun bir yürüyüşün başlangıcıdır."

Filistin halkı bu "uzun yürüyüş'e, geçmiş deneyimlerden çıkaracağı dersler ışığında başlayacak ve mutlaka hedefe varacaktır.

Zafer, emperyalizme ve siyonizme karşı Filistin halkının olacaktır!

Yaşayan Sosyalizm

Yaşayan Sosyalizm'in İngilizcesi çıktı.

Kitabın hem Türkçesi, hem İngilizcesi büyük ilgi gördü. Bu ilgi boşuna değildir.

Bugün Sovyetler Birliği hakkında okumak, öğrenmek isteyenler iki seçenekle karşı karşıya kalmışlardır: Biri, resmi iyimserlikle toz pembe tablolar çizen, ötekisi ise sağlı, 'sol'lu çeşitli görünümelerde Sovyetler'i karalayan yayınlar. Bu ikisi de gerçeği yansıtmıyor ve haberleşmenin, bilgi yayılımının oldukça geliştiği günümüzde, artık okuyucuyu doyurmuyor. Eksikliğiyle fazlasıyla Sovyetler Birliği'ni doğru

değerlendiren yayınlara susamışlık vardır. İşte *Yaşayan Sosyalizm* bu susamışlığı giderdiği için büyük ilgi görmektedir.

Türkiye devrimci hareketi açısından *Yaşayan Sosyalizm*, "başka bir ülkeye" ya da bizim devrimimizin uzak geleceğine ilişkin bir kitap değildir. Dünya devrimci merkezi Sovyetler Birliği, her yönüyle tüm dünya devrim hareketini bu arada Türkiye devrimci hareketini doğrudan ilgilendirmektedir.

Tüm yoldaşlarımız, bütün parti örgütleri kitabın Türkçe ve İngilizcesinin yaygın dağıtımını örgütlemeli, bundan daha önemlisi kitap üzerinde yoğun eğitim yapmalıdırlar.

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!Karkêren hemû
welatan vekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Devrimin de partinin de
güvencesi işçilerdir.
Tanklarla gelen
devrimle gidecektir!Yıl:8, Sayı:207-208
6 Eylül 1982

CEK-AL

II

TKP DAVASI İDDİANAMESİ

Operasyonun başlamasını takiben isim işyeri ve ikametgah itibarı ile tesbit olunan önemli mevkideki parti üyelerinden birçoğunun ele geçirilememesi ve yapılan tahkikatlarda bu kimselerin kısa bir süre önce ev veya iş yerlerini terk etmiş olduklarının anlaşılması parti tarafından alınan güvenlik önlemlerinin uygulanma ve bu husustaki başarı seviyesi hakkında bir fikir verebilmektedir.

Parti Merkez Komitesi üyelerinden Mehmet Aydan Bulutgil'in evinde ele geçirilen dokümanlar arasında bulunan ve TKP Merkez Komitesi üyesi Aydın Meriç tarafından gönderilen talimat mahiyetindeki tarihsiz bir mektupta yer alan, "Önümüzdeki 2-3 ay içinde bir saldırı olasıdır. Bu nedenle bu notu aldığınız andan itibaren bütün önemli il komiteleri içinde özel çalışma açılarından ve özellikle güven açısından sağlam bağlar oluşturmaya ağırlık ver. Hiçbir zaman sadece yöre ve il sekreterlerinden oluşan bağı tek tutma, 2-3 ayrı kanalın olması, bu çok önemli" şeklindeki hususlar, TKP'nin güvenlik konusundaki talimatlarına münferit bir örnek olarak gösterilebilir.

Partinin yöre komitesi ve daha üst kademelerde görev yapan mensuplarının şehir içindeki gezileri ve şehirlerarası seyahatleri sırasında, kendilerini tanıyan güvenilir bir partili tarafından güvenlik nedeniyle takip edildikleri anlaşılan başka bir husustur.

İzmit'te ise Şark Mobilya adlı bir mobilya mağazasının içindeki gizli kapıdan geçilen bölmede, bir ofset makinası, bir teksir makinası, bol miktarda matbaa ve çinko malzemesi ile kağıt ve gizli bölmeleri bulunan iki adet çanta ele geçirilmiştir.

Parti yayınlarının hazırlanmasının, basım ve dağıtım işleminin, Merkez Komitesi üyesi ve İdeoloji ve Propaganda-Ajitasyon Seksiyonu sorumlusu firardaki Veysi Sarısözen tarafından yönetildiği; yurt dışında hazırlanan *Atılım*'ın metninin İstanbul'a kuryeler vasıtası ile mikro-film şeklinde gönderildiği, bunların parti matbaasında çoğaltılarak yöre komitelerine dağıtıldığı anlaşılmıştır.

Diğer yandan, *Politika, Ürün, Güneşli Dünya, Yeni Çağ, Gündem, Savaş Yolu, Çağ, Barış ve Sosyalizm Sorunları, Konuk Yayınları* gibi 12 Eylül öncesinde yayınlanan yayın organlarının TKP'ye ait oldukları veya TKP üyelerince neşredildikleri, parti üyelerinin beyanları muvacehesinde açıklık kazanmıştır.

Nitekim Mehmet Aydan Bulutgil Ankara Emniyet ifadesinde, sanıklardan Doğan Görsev'in parti adına Konuk Yayınevi'ni işlettiğini ve görevinin sosyalizm, Marksizm-Leninizm konularında çeviri kitaplar yayınlamak olduğunu ve Doğan Görsev'in kendisine bağlı olarak çalıştığını 1.5.1976-31.12.1976 arası kesin tarih vererek ifadesinin 12. sayfasında açıklamıştır.

Der adlı örgütlerin parti üyeleri tarafından kontrol altında tutuldukları açıklık kazanmıştır.

Ayrıca, bazı yerlerde İGD ve İKD şubelerinin TKP üyeleri tarafından kurulmuş olmasına mukabil, bazı yerlerde de kurulmuş şubelerin yönlendirilmesinin, sıradan dernek üyeleri arasında görülen bazı partililer tarafından oluşturulmuş hücrelerce yapıldığı anlaşılmıştır. Bunların dışında kalan diğer kuruluşlarda ise kilit noktalara TKP üyesi şahısların getirilmesi ve bu şahısların nüfuz edilen örgütün bulunduğu yerdeki parti biriminin alakalı üyesine bağlanması suretiyle parti istekleri doğrultusunda yönetilip yönlendirilmek istendiği de anlaşılmıştır.

Konuyla ilgili olarak Marmara Yöre Komitesi Sekreteri Sarıca parti adlı Ulvi Oğuz ifadesinde, "Parti, demokratik kitle örgütlerini, bu örgüt içinde bulundukları hücreleri vasıtası ile kontrol eder" demiştir.

Ayrıca İGD, İKD, TBK, İLD gibi partinin kontrolünde bulunan örgütlerin yanı sıra DİSK üyesi MADEN-İŞ, BANK-SEN, BAYSEN, ASTER-İŞ, YENİ HABER-İŞ, Türkiye Yazarlar Sendikası, GENEL-İŞ İzmit ve Adapazarı şubeleri, PETROL-İŞ, Makina ve Elektrik Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, TÜTED, Birlik Dayanışma Gurubu gibi kuruluşların TKP ile ilişkili bulunduğunu Türkiye çapındaki operasyonda yakalanan kimseler beyan etmişlerdir.

Bunlara ilaveten TKP'nin kırsal kesimde zayıf olduğu şekilde bir değerlendirme ile bu kesime hülûl amacıyla 1978 yılı başlarından itibaren KÖY-KOOP'lara el attığı ve giderek 1979 yılı içinde bu kuruluşların yönetimini ele geçirdiği de yakalanan şahısların ifadeleri meyanındadır.

TKP'nin, bu örgütlerin ellerinde bulundukları mali imkandan da

TKP parti yayınları

TKP Merkez Komitesi yayın organı *Atılım*'ın bir tanesi Ankara'da, ikincisi ise İzmit'te olmak üzere baskısının yapılabilirdiği bir matbaa ile bir basım ve dağıtım ünitesi ele geçirilmiştir.

Ankara'daki basım ve dağıtım ünitesinde iki ayrı iş yerinde, bir fotokopi makinası, biri ofset baskı yapabilen iki adet teksir makinası ele geçirilmiş,

TKP paralelindeki kuruluşlar

Parti tarafından yığın örgütleri, demokratik kitle örgütleri, sendikalar, kooperatifler, odalar adlarıyla anılan örgütlenmelerden, İlerici Gençler Derneği (İGD), İlerici Kadınlar Derneği (İKD), Türkiye Barış Komitesi (TBK), İlerici Liseliler Derneği (İLD), Köy-Der, Töb-

yararlanmak suretiyle yüzbinlerce kişiyi etkilemeyi amaçladığı, üzerinde durulması gereken diğer bir unsurdur.

a. TKP-İGD ilişkileri

TKP, kendi politikası doğrultusunda gençlik yığınlarını etkilemek, bu gençlik yığınları içerisinde parti üyeleri kazanmak amacı ile gençlik örgütlenmesine girişti. Bu çalışmalar sonucu 30.12.1975 tarihinde İGD rumuzlu İlerici Gençler Derneği partinin kararı ile TKP üyesi ve sempatisiz gençlerin önderliğinde kurulmuştur.

TKP, İGD'yi sadece TKP'ye üye ve sempatisiz gençler ile sosyalist gençlerin oluşturduğu bir örgüt olarak görmemiş, daha geniş gençlik yığınının içine çekebilecek bütün ilerici düşünceli gençleri bünyesinde toplamak için çalışmış ancak, bu gerçekleşmemiş ve İGD, TKP üye ve sempatisizlerinin oluşturduğu bir örgüt olarak kalmış ve TKP İGD'nin çalışmalarını genel olarak yönlendirmiştir.

İGD, özellikle yüksek öğrenim gençliği içerisinde örgütlenmiş ve öğrencilerin akademik sorunlarını dile getirerek örgütsel genişlemeye hız vermiştir.

TKP İstanbul İl Komitesine bağlı Gençlik Komitesi tarafından yönlendirilen İGD, 1977 yılından itibaren TKP Merkez Komitesi'ne direkt bağlı Merkezi Gençlik Komitesi tarafından yönlendirilmeye başlanmıştır. İGD'yi yönlendiren TKP Merkezi Gençlik Komitesi, parti adı Erdem adlı şahsın sekreterliğinde Ahmet Muhtar Sökücü ve Alaattin Taş adlı şahıslardan oluşmaktadır.

Merkezi Gençlik Komitesinin görevi, İGD'nin faaliyetlerinin genel olarak yönlendirilmesi ve gençlik içindeki parti faaliyetinin genel esaslarının çizilmesidir.

İstanbul içindeki gençlik örgütlenmesinde faaliyetle bulunan partili örgüt üyeleri, TKP Merkezi Gençlik Komitesine bağlıdır. Ayrıca, yörelerde il komitelerine bağlı olarak faaliyet gösteren ve o illerdeki gençlik içinde partisel faaliyeti yönlendirmekle görevli gençlik komiteleri bulunmaktadır.

Merkezi Gençlik Komitesi ile illerdeki gençlik komiteleri arasında partisel bağ bulunmamasına rağmen, Merkezi Gençlik Komitesinin tesbit edeceği genel prensipler, yöre sekreterleri aracılığı ile illerdeki gençlik komitelerine ulaştırılmaktadır.

TKP İGD'yi komünist yeni kadroların yetişeceği bir örgüt olarak görmüş, İGD faaliyetleri içinde yetişen ve parti üyesi olan bazı gençler daha sonra partisel faaliyetin başka alanlarına kaydırılmışlardır.

İGD yayın organı olarak *İlerici*

Yurtsever Gençlik ve *Gençlik Dünyası* adlı gazeteleri çıkarmıştır. Bu gazeteler genel olarak TKP politikası doğrultusunda yayın yapmışlar ve propaganda faaliyetleriyle örgütsel genişlemeyi sağlamışlardır. Bu yayın organlarını çıkaran sorumlulardan Bahattin Seven, Baki Temel Saçlı ve Erkan Tuskan TKP üyesidirler.

Ayrıca İGD Yürütme Kurulu üyelerinin tümü TKP üyesidirler.

Merkezi Prag'da bulunan Uluslararası Öğrenci Örgütü ve merkezi Budapeşte'de bulunan Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'na üye olan İGD'nin uluslararası ilişkileri yürütme sorumlusu olan Dr. Cüneyt Başbuğ, aynı zamanda TKP üyesidir.

b. TKP-İKD ilişkileri

TKP, kadınlar arasında propaganda ve bilinçlendirme çalışmaları yürüterek kadın kitlelerini işçi hakları ve demokratik haklar için yürütülen mücadelenin içine çekmeyi amaçlamıştır. 1975 yılı başlarında TKP Merkez Komitesi yayın organı olan *Auhm* gazetesinde yer alan bir yazıda, "Dünya kadın yılı ilan edilen 1975 yılını, kadın örgütleri kurarak karşılayalım." denilmektedir. Bir talimat ve çağrı niteliğinde olan bu yazının yayınlanmasından sonra TKP üyesi ya da sempatisiz olan kadınlar, bir kadın örgütü kurmak amacı ile İstanbul'da, kendi çevrelerinde, çeşitli girişimlerde bulunmuşlar, diyaloglar kurmuşlar, evlerde hazırlık toplantıları yapmışlardır.

İKD'nin kuruluşunda başlıca rolü oynayan TKP üyeleri, Gönül Dinçer (Taylan), Zühal Meriç ve Şeyda Talu, ileri görüşlü bir kişi olarak bilinen Avukat Bakiye Beria Onger'e kurulacak olan kadın örgütüne başkan olması için teklif götürmüşler ve onun bu teklifi kabul etmesinden sonra İlerici Kadınlar Derneği (İKD) kurulmuştur.

TKP, politikasını, bu dernek içindeki parti üyeleri eliyle yürütmüş ve bu örgütlenmeyi genel olarak yönlendirmiştir.

İKD, kadınların değişik sorunlarını (kreş, eşit ücret vb.) dile getirerek bu sorunlar etrafında çeşitli kampanyalar düzenlemiş, bu faaliyetler sırasında İKD içindeki TKP üyeleri, TKP politikası doğrultusunda İKD üyelerini propaganda ve eğitim yolu ile etkileyerek onlarda ilerici ve sosyalizme açık fikirler uyandırmaya çalışmışlardır.

1977 yılına kadar TKP İstanbul parti örgütünün yönlendirmesi ile çalışmalarını sürdüren Kadın Komitesi, bu tarihten itibaren TKP Merkez Komitesine direkt olarak bağlı olan Merkezi Kadın Komitesi adını alarak, İKD'nin çalışmalarını daha merkezi bir şekilde,

genel olarak yönlendirmeye başlamıştır.

İKD'yi yönlendiren TKP Merkezi Kadın Komitesi, Gönül Dinçer (Taylan) sekreterliğinde Şeyda Talu ve Zülal Kılıç'tan oluşmaktadır. Bu komitenin görevi; bir yandan İKD'nin çalışmalarını genel olarak yönlendirmek, diğer yandan kadın örgütlenmesiyle ilgili TKP politikasının genel prensiplerini çıkarmaktır.

Merkezi Kadın Komitesine bağlı olarak İstanbul üç bölgeye ayrılmıştır: 1. Anadolu Yakası Bölgesi. Sorumlusu: Yaşanur Uyanık, 2. Fatih-Bakırköy Bölgesi. Sorumlusu: Bilge Gömüç (Sanıklarımızdan TKP üyesi Yazıcı parti isimli Mehmet Erhan Gömüç'ün eşidir.), 3. Taksim-Boğaz Bölgesi. Sorumlusu: Saadet Arıkan.

Yörelerde, kadınlar arasında yapılan örgütlenmeler ve İKD şubelerinin açıldığı illerdeki kadın komiteleri, il komitelerine bağlıdır. İl komitelerine bağlı kadın komiteleri ile Merkezi Kadın Komitesi arasında partisel bir bağ bulunmamaktadır.

İKD'nin yayın organı *Kadınların Sesi* gazetesinin yöneticiliğini yapan Berrin Uyar, TKP üyesi olarak sanığıdır.

Ayrıca İKD Yönetim Kurulunu oluşturanlardan, Yüksel Selek, Ayşe Rezzan Vassaf, Ayşe Çoşkun ve Ayşe Çiçek Yağcı adlı şahıslar TKP üyesidirler.

c. TKP-TÖBDER ilişkileri

TKP, öğretmenlerin kurduğu TÖBDER içinde partisel faaliyet yürütmüş, bu faaliyetleri sırasında öğretmen kitleleriyle bağ kurmayı ve bu kitleyi kendi görüşleri doğrultusunda etkilemeyi amaçlamıştır.

TKP'nin TÖB-DEK içindeki faaliyetleri neticesinde, TÖB-DEK içinde TKP üye ve sempatisizlerinin başını çektiği Birlik ve Dayanışma Gurubu ortaya çıkmıştır. Böylece TKP'nin partisel faaliyeti esas olarak Birlik ve Dayanışma Guruplarını yönlendirmek ve bu gurupların öğretmen kitleleri içinde yaygınlaştırılması şeklinde yürütülmüştür.

TKP'nin TÖB-DEK içindeki çalışmalarını Birlik ve Dayanışma Guruplarıyla yönlendirmek amacı ile, TKP Merkez Komitesi'ne direkt bağlı TKP Merkezi Öğretmenler Komitesi oluşturulmuştur. Bu komite, Merkez Komite üyesi Erdal Talu'ya bağlı olarak Hasan Gürkan, Süleyman Altaş ve Musa Kasa adlı öğretmenlerden meydana gelmiştir.

İstanbul'da öğretmen kitleleri içinde çalışmakla görevli TKP üyesi öğretmenler, Merkezi Öğretmenler Komitesine bağlı olarak partisel faaliyetlerini yürütmektedir.

Yörelerde ise öğretmen hareketinin

önemli olduğu ve parti üyesi öğretmenlerin bulunduğu illerde, il komitesine bağlı olan ve öğretmenler içindeki partisel faaliyeti yürüten öğretmen komiteleri kurulmuştur.

d. TKP-TMMOB ve TÜTED ilişkileri

TKP, teknik elemanları bir orta tabaka kesimi ve çalışma koşulları itibarıyla işçi sınıfına yaklaşan bir kesim olarak görmekte ve bu nedenle işçi sınıfının mücadelesinde işçi sınıfının yanında yer alabilecek bir kesim olarak değerlendirmektedir.

TKP'nin teknik elemanlar arasındaki çalışması esas olarak Türkiye Mimar Mühendis Odaları Birliği ve Türkiye Teknik Elemanlar Derneği içinde tezahür etmektedir. TKP bu kuruluşlar içinde sürdürdüğü örgütlenme çalışmaları sonucu TMMOB'ye bağlı bazı oda ve şubeler ile ... kazanmıştır. TKP özellikle TMMOB'ye bağlı Makina Mühendisleri ... sürekli olarak korumuştur. Ayrıca İnşaat Mühendisleri Odasında da etkinlik sağlamıştır.

Teknik Elemanlar içindeki... etmek ve yönlendirmek amacı ile ... sekreterliğinde kurulan TKP Merkezi Teknik Elemanlar Komitesi'ni ... adlı şahıslardan oluşmaktadır. *

İstanbul'da TMMOB'ye bağlı odaların içinde faaliyet gösteren TKP üyeleri Merkezi Teknik Elemanlar Komitesine bağlıdır. Diğer yörelerde ise mahalli örgütlenmeye bağlı olarak faaliyet sürdürürler.

e. TKP-KÖY-KOOP ilişkileri ve köylülük çalışması

... işçi sınıfının yandaşı olarak geniş köylü yığınlarını gören TKP'nin 1981 yılında yapılan Merkez Komitesi Plenumunda partinin köylülük içindeki faaliyetlerinin yetersiz kaldığı anlaşılmış ve bu alandaki çalışmaların artırılması için karar alınmıştır. *

1977 yılında parti kararı ile, özellikle topraksız ve az topraklı köylüler ile bağlar kurulabilmesi için köylü dernekleri oluşturulmasına çalışılmış, bunun neticesinde merkezi Bursa'da olan Marmara Köylüleri Birleşme Derneği (Marmara Köy-Der) parti üyelerinin öncülüğünde kurulmuştur.

Marmara Köy-Der, aynı zamanda TKP Bursa İl Komitesi üyesi olan Avukat Münir Derçin ve parti üyesi Fevzi Kavuk adlı şahıslar tarafından

yönlendirilmiş, çeşitli köylerde oluşturulan Birlik Dayanışma guruplarıyla örgütlenmeye gidilmiştir.

Bu meyanda merkezi İzmir'de bulunan Ege Köy-Der'in de kurulması gerçekleştirilerek Ege bölgesinde örgütlenmeye geçilmiştir.

Merkezi Ankara'da bulunan Köy-Koop birlikleri içinde partisel faaliyetlerini sürdüren TKP'nin parti politikası özellikle Trakya yöresinde kurulan Köy-Koop birlikleri içinde etkili olmuştur. Bu çalışmaları, aynı zamanda TKP İstanbul Trakya Yöre Komitesi üyesi olan Cevdet Kocaman yönlendirmektedir.

Marmara yöresinde köylülük çalışmaları ise Enver Yapıcı adlı parti üyesi şahıs tarafından yönlendirilmektedir.

f. TKP-Barış Komitesi ilişkileri

Barış Derneği, dünyada doğrudan veya dolaylı olarak sosyalist ülkelerin, özellikle SSCB'nin etkisindedir. Bu dernekler sayesinde SSCB kendi propagandasını yaparak batı ittifaklarının güçlenmesini dünyada kamuoyu oluşturarak engellemeye çalışmaktadır.

Türkiye'de Barış Derneği'nin kurulması TKP kararı ile olmuş, bu derneğin kurulmasında TKP üye ve sempatanları aktif rol oynamışlardır.

Barış Derneği'nin kurulmasıyla ilgili hazırlıkları yürütmeye görevi, TKP tarafından parti üyesi Bedir Aydemir'e verilmiş ve adı geçen TKP Merkez Komite ve Polit-Büro üyesi Aydın Meriç'e bağlı olarak çalışmıştır. Bedir Aydemir'in yönetiminde Zülal Kılıç, Mehmet Karaca, Orhan Taylan ve Enis Coşkun adlı parti üyelerinden oluşan bir hazırlık komitesi kurulmuştur. Bu komite mensupları, Barış Derneği'nin kurulması için değişik politik görüşlere sahip kişilerle diyaloglar kurarak, kuruluş çalışmalarını yürütmüşlerdir.

Yapılan çalışmalar sonucu kurulan Barış Derneği'nin üye alımında güttüğü politika, üye sayısının çokluğu yerine toplumda etkinliği olan çeşitli mesleklerdeki (üniversite öğretim üyeleri, doktorlar, sanatçılar, yazarlar, CHP sol kanat milletvekilleri vb.) şahısların üye kaydedilerek derneğin etkinliğinin artırılması şeklinde olmuştur.

Barış Derneği içindeki partisel faaliyeti yürütmek ve dernekte TKP görüşlerini etkili kılabilme amacı ile, TKP Merkez Komitesi üyesi Erdal Talu'nun yönetiminde Enis Coşkun ve Ali Taygun'dan oluşan bir komite kurulmuştur.

Merkezi Helsinki'de bulunan Dünya Barış Konseyi'ne üye olan Barış Derneği'nin adı bilahare Türkiye Barış Komitesi olarak değiştirilmiştir.

Barış Derneği'nin 1979 yılında yapı-

lan genel kurulundan sonra Ankara ve İzmir'de bölge temsilcilikleri oluşturulmuştur.

Parti üyesi Enis Coşkun Barış Derneği'nin Genel Sekreteridir.

g. TKP'nin sendikalarla ilişkileri

Sendikaları işçi sınıfını anti-kapitalist yönde bilinçlendiren örgütler olarak gören TKP, bu potansiyel üzerinde etkili olabilmek için sendikalar içinde örgütlenme çalışmalarını sürdürmüştür ve üyelerini sendikaların fabrikalarda örgütlenmesinde aktif rol almaya çağırmıştır.

1977 yılına kadar İstanbul İl Komitesine bağlı olarak faaliyet gösteren Sendikalar Komitesi, bu tarihten sonra TKP Merkez Komitesine direkt bağlı Merkezi Sendikalar Komitesi durumuna yükselmiştir.

Bu komite, Bekir Sıtkı Coşkun'un sekreterliğinde Mehmet Karaca ve Kemal Daysal adlı şahıslardan oluşmaktadır.

İstanbul'da sendika genel merkezlerinde ve sendika şubelerinde bulunan parti üyelerinin bağlı olduğu bu Merkezi Sendikalar Komitesinin görevi, TKP'nin sendikalar içinde izleyeceği politikanın genel esaslarını belirlemek ve günlük olarak TKP'nin sendikalar içindeki faaliyetlerini yönlendirmektir.

Yörelerde, mahalli il komitelerine bağlı olarak faaliyette bulunan sendika komiteleriyle Merkezi Sendikalar Komitesi arasında çeşitli şekillerde kurulan bağlar sonucu, gerekli yönetim ve yönlendirmenin koordinasyonu sağlanır.

TKP'nin Genel Merkez düzeyinde etkili olduğu sendikaların başında Maden-İş sendikası gelmektedir.

Maden-İş Sendikası Genel Merkezinde: Mehmet Karaca, Kemal Daysal, Halit Erdem, Ekrem Aydın, Ertan Uyar (Samkılarımızdan İKD Kadınların Sesi gazetesinin yöneticiliğini yapan TKP üyesi Berrin Uyar ile evlidir), Nejat Firuz Kahi; Bank-Sen'den: Yücel Çubukçu, Alaattin Kılıç, Av. Ömer Günbulut; Petkim-İş Sendikası'ndan: Ali Rıza Kaptan, Aster-İş Sendikası'ndan: Ayhan Duman, Yaşar Sirmen; Yeni Haber-İş Sendikası'ndan: Genel Sekreter; Tekstil Sendikası'ndan: Celal Günay adlı şahıslar, sendikal alanda faaliyet sürdüren TKP üyeleridir. Ayrıca, Gıda-İş ve Baysen sendikalarında da TKP örgütlenmesi mevcuttur.

TKP — MK ve Polit Büro üyesi Mehmet Aydan Bulutgil Ankara Emniyet ifadesinin 46. sayfasında sendikalarla ilgili olarak şöyle konuşmuştur:

"Sendikalar büyük bir işçi potansiyelini içinde barındıran kuruluşlardır.

* Yukarıdaki "... " işaretini iddianamenin elimizdeki kopyasından okuyamadığımız bazı yerler için kullandık. Sonraki bölümlerdeki "... " işaretleri ise iddianamenin kendisindedir.

TKP, sendikaları ve sendikaların mücadelesini işçi sınıfını anti-kapitalist yönde bilinçlendiren örgütler olarak görür. Bu nedenle bu potansiyel üzerinde etkili olabilmek için sendikalar içinde örgütlenme çalışmalarını sürdürür. TKP, üyelerini sendikaların fabrikalarda örgütlenmesinde aktif rol almaya çağırıştır ve TKP'nin sendikalar içindeki faaliyetlerini yönlendirmek amacıyla 1977 yılına kadar İstanbul ilindeki parti örgütüne bağlı olarak çalışan Sendikalar Komitesini bu tarihten itibaren ülke çapındaki Merkezi Sendikalar Komitesi durumuna getirmiştir. Bu komitenin sekreterliğini Merkez Komitesi üyesi Sıtkı Coşkun yapmaktadır. Komiteye ayrıca Mehmet Karaca ve Kemal Daysal üye olarak bulunuyordu. Bu komitenin görevi TKP'nin fabrikalar içinde uygulayacağı politikanın genel hatlarını belirlemek ve günlük olarak TKP'nin sendikalar içindeki faaliyetlerini yönlendirmek olarak tesbit edilmiştir. İstanbul'da sendika genel merkezlerinde ve sendika şubelerinde bulunan parti üyeleri bu komiteye bağlı olarak çalışırlar. Her yörede de il komitelerine bağlı olarak sendikalar içinde bir partisel faaliyetin var olması durumunda sendika komitesi kurulur ve bu faaliyeti yönlendirir. Merkezi Sendikalar Komitesiyle yörelerdeki sendika komiteleri arasındaki irtibat iki yönden kurulur. Birinci yol Merkezi Sendikalar Komitesinin belirlediği günlük çalışmalara ilişkin yönlendirmelerin yöre sekreterlerine ulaştırılmasıdır. Yöre sekreterleri de bu bilgileri illerdeki partinin sendika sorumlusuna iletirler. İkinci yol da yörelerden birer sendika sorumlusu ile Merkezi Sendikalar Komitesi arasında bir bağlantı kurulmasıdır. Bu bağlantı parola ve işaret yoluyla olur. Bu ikinci yol ile bağlanan irtibat partisel bağlantı kurulmaz ve yalnızca sendikalardaki faaliyetleri koordine etmeyi amaçlar. TKP'nin genel merkez düzeyinde etkili olduğu sendikalar arasında en başta Maden-İş gelmektedir ve Bank-Sen, Bay-Sen, Yeni-Haber-İş, Petkim-İş, Asker-İş'tir. Yine genel merkez düzeyinde etkin olmamakla beraber Tekstil ve Gıda-İş Sendikalarında da TKP'nin belli bir etkisi vardır. Ayrıca şube düzeyinde gerek bu sendikaların, gerekse başka sendikaların şubelerinde TKP'nin yer yer etkinlikleri vardır. Bu konudaki geniş ve sıhhatli bilgileri yöre ve il komiteleri bilir. Yukarıdaki ismini verdiğim altı sendika da merkezi Prag'da bulunan Dünya Sendikalar Federasyonu'na üyedirler. Maden-İş Genel Merkezinde parti üyesi olarak bildiğim sendikacılar Mehmet Karaca, Kemal Daysal, Halit Erdem, Ekrem Aydın,

Ertan Uyar ve Nejat Firuz, Bank-Sen sendikasında, Yücel Çubukçu... isimli şahıslardır."

Sanıklarımızdan TKP Merkez Komitesi üyesi ve Doğu Karadeniz Yöre Sekreteri Ölmez parti isimli İbrahim Cihan Şenoğuz yakalandığında üzerinde ve evindeki çantasından çıkıp kendisine ait olduğunu ve firardaki Deniz parti isimli olarak bildiğimiz Mustafa Hayrullahoğlu'ndan — ki bu firardaki şahıs MK üyesidir — aldığını söylediği ve ekspertiz raporuna göre de kendisine ait olduğu anlaşılan belgeler incelendiğinde, Aydan Bulutgil'in ifadesi ve dosyası arasına eklediğimiz Paris'te basılmış Türkiye ile Dayanışma Bülteni isimli 1. sayısı 1 Şubat 1982'de çıkmış ve Türkiye'ye gelmiş haber sirküleri muhtevası arasında aynıyet olduğu görülmüştür.

Bültende şöyle deniyor:

"Bilindiği gibi 12 Eylül 1980'den beri Türkiye'de askeri diktatörlük rejimi hüküm sürüyor.

"... uluslararası demokratik kamuoyu, ülkemizdeki ve Avrupa'daki Türkiyeli demokratik güçler seslerini yükseltiyorlar. 'Tutuklu tüm demokratlara, DİSK yöneticilerine özgürlük', 'İşkenceler son bulsun' belgileri demokrasiden yana, insanlıktan yana herkesin belgisi oldu.

"Elinizdeki bu bülten, Türkiye ile yapılan dayanışma eylemlerini, Türkiye'deki politik durumu, baskıları, ekonomik uygulamaları sizlere ulaştırmaya çalışacak. Bu çalışma ülkede verilen ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyal ilerleme savaşımının bir parçası olacak."

Ayrıca bültende çeşitli bildiriler yer alıyor.

DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal'ın "52'lere Özgürlük" başlıklı dayanışma çağrısında şunlar söyleniyor:

"12 Eylül 1980 askersel darbesinin hemen ardından çalışmaları durdurulan DİSK'in yaklaşık 1,5 yıldır tutuklu bulunan yöneticilerinin yargılanmasına 24 Aralık 1981 gününden itibaren devam ediliyor.

"Bu dava için görevlendirilen Askeri Savcı, DİSK'in Anayasal haklarını kullanarak yasalar çerçevesi içinde sürdürdüğü sendikal, demokratik etkinliklerini suç gibi göstermeye kalkışıyor.

"... DİSK yöneticilerinin idam talebiyle yargılanmasına ve Türkiye'de sendikal, demokratik hakların kabaca çiğnenmesine tüm uluslararası sendikal örgütler ve dünyanın birçok yerinde ulusal sendikalar ve demokratik çevreler aktif protestolarını bildirdiler.

"Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF), Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Birliği bir yandan davayı olanca ilgileriyle izlerken diğer yandan hükümet ve askeri cunta nezdinde girişimlerde bu-

lunarak DİSK davasının derhal durdurulmasını talep ettiler.

"... Avrupa'nın ve dünyanın birçok ülkesinde DİSK'le dayanışma komiteleri kuruldu. Bu enternasyonalist dayanışma, ülkemizde zor koşullar altında, sendikal, demokratik haklarına yeniden kavuşmak için fedakârca mücadele eden işçi sınıfımızı cesaretlendiriyor. Bu nedenle işçi sınıfımız sizin bu kardeşçe dayanışmanıza büyük değer biçiyor. Ve sizlere teşekkür ediyor.

Bilindiği gibi 13 Şubat DİSK'in kuruluş yıldönümüdür. DİSK üyeleri, Türkiye işçi sınıfı, 12 Eylül darbesi öncesi her yıl, bugünü büyük çöşku içerisinde ve yığınsal törenlerle kutladı.

"... Cunta yönetiminin geçen yıl olduğu gibi bu yıl da 13 Şubat kutlamalarının serbestçe yapılmasına izin vereceği beklenemez. Ancak işçi sınıfımız geleneklerini sürdürmenin kararlılığı içinde, koşulları dikkate alarak, çeşitli biçimlerde 13 Şubat kutlamalarını sürdürecektir.

"... Sizlerden beklediğimiz DİSK ile dayanışmanızı daha aktif ve yeni bir düzeye yükseltmenizdir. Sizlerin göstereceği yeni yeni etkinlikler, 52 arkadaşımızın hayatlarının kurtarılmasında önemli bir rol oynayacaktır.

"52'lere Özgürlük" belgisini bulduğumuz her ülkede, gür bir şekilde haykıralım. Bu belginin yaşama geçmesi için çabalarımızı daha da arttıralım."

Türkiye Komünist Partisi (TKP) Davaları Sürüyor isimli yazıda da:

"TKP ile ilgili Gölcük davası ve Adana davası sürüyor. Ankara davasının 15 Şubat'ta başlayacağı bildiriliyor. Bu davalarda toplam 526 kişi yargılanıyor. Tutuklulara aylarca insanlık dışı işkenceler yapılarak TKP üyesi olduklarını onaylamaları isteniyor" deniyor.

"Uluslararası Dayanışma Yükseliyor" başlıklı yazıda da şöyle deniyor:

"52 DİSK yöneticisinin idam iste miyle yargılanmasına karşı, uluslararası sendikal merkezlerin protestoları yükseliyor. Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)... DİSK yöneticilerinin özgürlüğe kavuşması için dayanışmayı yükseltiyor. "DSF aldığı bir kararla, Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği ile birlikte DİSK davasını sürekli izlemek için iki avukat gönderdi.

"Ayrıca yukarıda adı geçen sendikal örgütler Türkiye'ye üst seviyede yöneticilerinden oluşan delegasyonlar gönderdiler. Yine adı geçen örgütler Türkiye hükümetine karşı davalar açtılar. 9-14 Ocak tarihleri arasında Brüksel'de bulunan DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal Avrupa Sendikalar Konfederasyonu, Dünya İş Konfederasyonu ve Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nu ziyaret etti. Daysal, DİSK davasıyla ilgili gösterdikleri kardeşçe dayanışmaya teşekkür etti. Daysal daha önce de DSF'yi ziyaret etmiş ve sekreteriyle görüşmüştür.

"... DİSK'e bağlı Bank-Sen Sendikasının üç yöneticisi ile Hollanda İşçi Partisi ve Avrupa Konseyi Raportörü 14 Aralık 1981'de ortak basın toplantısı yaptılar. Söz alan Bank-Sen Genel Sekreteri Yücel Çubukçu Türkiye'deki gelişmeleri anlattı. Cenevre'de bulunan Birleşmiş Milletler personelinin sendikası Evren'e bir telgraf göndererek, 'DİSK'in çalışma olanaklarına kavuşması ve 52 yöneticisinin serbest bırakılmasını' istedi.

"14-16 Ocak 1982 tarihinde Paris'te yapılan 2. Uluslararası mühendis, kadro ve teknisyen örgütlerinin konferansına, Türkiye adına Maden-İş Genel Başkanı Mehmet Karaca başkanlığında bir delegasyon katıldı. Konferans Evren'e bir mektup göndererek 52 DİSK yöneticisinin serbest bırakılmasını istedi.

"...TKP-MK üyesi olmak ile suçlanan Ulvi Oğuz'un işkenceden dolayı sağ kolunun felç olduğu ve yine TKP-MK üyesi olarak suçlanan Aydan Bulutgil'in camdan atıldığı ve iki ayasının felç olduğu DSF ve CGT delegasyonunun Türkiye dönüşü basın toplantısında açıklandı.

"Delegasyon bir DİSK duruşmasını izleyip dava ile ilgili geniş bilgiler verdi. Özetle, 'DİSK yöneticilerinin düzmece, komik iddialarla idam edilmek istendikleri ve savunma haklarının çiğnendiğini' belirttiler. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk yaptığı çağrıda şunları vurguluyor:

"Bizim ölümümüze gerek duyuyorlar ve olanak bulurlarsa sonuna kadar gidecekler. Kurtuluşumuz uluslararası kamuoyuna bağlıdır."

Bülten "Türkiye demokrasi güçleriyle ve DİSK yöneticileriyle yaptığınız her türlü dayanışma eylemlerinizi, lütfen bülten adresimize gönderiniz" mesajı ile bitmektedir.

İbrahim Cihan Şenoğuz'da yakalanan belgelere gelince, "Ajitatörün Not Defterinden" başlıklı notta şöyle deniyor:

"DİSK ile dayanışma yurt içinde ve yurt dışında geliyor. 52'lerin geleceği evde, mahallede en çok konuşulan sorun durumuna geliyor. DİSK'in haklılığını onu yargılayanların içyüzünü gösterebilmek için olanaklarımız artıyor. Aşağıdaki kanıtları, somut, canlı, yerel örneklerle güçlendirerek yaygınlaştırabiliriz.

"DİSK komünist bir örgüt değildir. Üyeleri de yöneticileri de farklı politik görüşlere sahiptir. Onları birleştiren işçi sınıfı ve ülke çıkarları için savaşımdır. Komünistler politik görüşlere bakmadan işçi ve emekçiye yana olan herkesi destekler. Bu nedenle idamla yargılanan DİSK yöneticilerini savunuyorlar. DİSK hiçbir görüşünü gizlemedi. Açık savundu. 14 yıl boyunca yasal savaşı sürdürdü. Savcı şimdi DİSK'in kuruluşundan beri yasadışı, illegal bir örgüt olduğunu, ihtilal hazırlığını yaptığını

öne sürüyor...

"Kampanyanın olanaklı eylem biçimleri:

"1. Ana hedef yığınların dikkatini dava üzerine çekmektir. Bunun için her türlü olanaktan yararlanılmalıdır. İşyerinde, mahallede, okulda, topluluklarda DİSK davası üzerine konuşulmasını sağlayacak ajitasyon çalışmaları örgütlenmeli, olanaklı olan yerlerde küçük gösteriler düzenlenmelidir. Yığınların dikkatini çekecek ve onların katılımını sağlayacak çeşitli yöntemler yaratıcı biçimde bulunmalı ve uygulanmalıdır.

"2. Ajitasyon ve propaganda için legal-illegal her olanaktan yararlanılmalı. Temel belgi 52'lere Özgürlük'tür. Kullanılacak temel fikirler ve kanıtlar radyodan (Bizim Radyo ve TKP'nin Sesi Radyosu ima edilmekte) ve diğer belgelerden (Örneğin: Türkiye'de muhtelif adreslere gönderilen söz konusu ettiğimiz bülten) çıkarılmalı, ancak bunlar yerel koşullara uygun somut, canlı bir biçimde yığınlara iletilmelidir.

"3. Belli aralıklarla kendi imzanızla ya da yerel koşullara uygun değişik imzalarla bildiriler çıkarılmalıdır.

"4. Evren'e mektup çoğaltılıp doğrudan ya da dolaylı yollarla geniş bir dağıtım örgütlenmelidir. (Bültende söz konusu edilen mektup)

"5. Diğer ilericili güçleri kampanyaya çekmek için gerekli girişimler yapılmalı, ortak eylem biçimleri üzerinde yaratıcı çalışmalar düzenlenmelidir.

"6. Her düzeyde yapılan çalışmalar merkeze bilgi olarak, yazılı biçimde iletilmelidir. Bilgiler somut olmalı yapılan eylemler, tepkiler, yığınların ne düşündüğü, ne konuştuğu, yer ve kişiler tasvir edilerek anlatılmalıdır.

"Not: Bu ve DİSK'le dayanışma kampanyası metinleri üst örgütlerin yararlanmaları içindir. İçerikleri, sözlü olarak alt örgütlere indirilmelidir."

Ayrıca İbrahim Cihan Şenoğuz'un kendi kaleminden çıktığı tesbit ve kendisince *Atılım* dergisinden kopya edildiği anlaşılan "Örnek Bir Çalışma" başlıklı notta ise şöyle deniyor:

"Komitemizin çalışma alanında yeni bir fabrika kurulmuş, üretime yeni başlamıştı. İşçi arkadaşlar çok değişik katmanlardan geliyordu. Bilinçleri geri, savaş deneyimleri yoktu. Bu koşullarda patron işyerine gerici bir sendikayı sokmayı ve işçilerin birliğini engellemeyi başarmıştı. Önce fabrikada bir tek yoldaşımız vardı. Sıfırdan başlıyorduk. Tüm güçlüklerle karşın yoldaş sonunda fabrikada ilk temel birimi kurmayı başardı. İşleri zordu. İşçileri çevresine çekecek somut istemlerden, yemekhane, servis arabaları, vb. ile ilgili istemlerden yola çıktılar. İşyerindeki sarı sendikacılar kontrolü tümenden elden kaçırmamak için bu tür eylemlere karşı çıkmıyorlardı. Sınırlı başarılar kazanıldı. Dikkatli davranıyor, işçinin bilinç düzeyinin ve koşulların kaldıramayacağı işlere kalkışmıyor, adım adım ilerliyorlardı. Gi-

derek işçinin güvenini kazandılar. Bu kolay olmadı. Sabırlı bir çalışmanın ürünü oldu. Ama işçinin güveni bir kez kazanılınca, bu temel üzerinde ileri işçiler arasında ilk sempatisan halkaları da oluştu. Yoldaşlar küçük gruplarla fabrika dışında eğitimler düzenlemeye giriştiler. En ileri sempatisanlara parti yayınlarını vermeye başladılar. Bu temel örgütün dışında başka yoldaş yok bu fabrikada, ama işçi arkadaşların büyük çoğunluğunu sınıf çıkarları yönünde yönlendirebiliyordu artık partimiz. Bir süre sonra patron bir kısım işçiye çıkış verdi. Komitemizde koşulları, işçinin ruh halini değerlendirdik. Temel örgütümüzün önerisiyle, ilk kez şartel indirmeye karar verdik. İşçilerin hemen tümü direnişe katıldılar. Çevre fabrikalardan da dayanışma sağladık. Bunun çok olumlu bir etkisi oldu. Direniş günlerce sürdü ve ancak jandarma baskısıyla kırıldı. Doğal olarak işçi arkadaşlarda yılgınlık, gerileme belirtileri başlamıştı. Yoldaşlar eylemi yepyeni bir yönde sürdürmeye giriştiler. Tutuklu ve işten çıkartılan arkadaşlarla dayanışmayı örgütlemeye koyuldular. İşçi jandarmayı, patronu, sarı sendikacıyı somut olarak yan yana görüyordu. Yoldaşlar ise bunun politik anlamını arkadaşlara anlatıyorlardı. Direniş kırıldı. Ama işçinin savaş gücü kırılmadı. Aksine bu direnişten sonra partimize savaşında çelikleşmiş yeni yoldaşlar kazandık.

Bir parti komitesi"

İbrahim Cihan Şenoğuz'da yakalanan bu belgeler yukarıda mevzu ettiğimiz bülten haberleriyle karşılaştırıldığında TKP mensuplarının, yurt dışındaki firari sanık elemanlarının DİSK ile müşterek ve koordineli çalışmalarını ve dışarıda organize edilen kampanyaların Türkiye'deki TKP mensuplarıncada da birlikte yürütülmesinin planlandığını göstermektedir.

h. TKP'nin Birlik Dayanışma guruplarıyla ilişkisi

Her türlü yasal kuruluş içinde (sendika, dernek vb.) ortaya çıkan ve genel olarak TKP'nin politikasını destekleyen guruplara Birlik Dayanışmacı adı verilmektedir. Parti üyesi olmamakla beraber, partinin çalışmalarını, partinin genel faaliyetlerini destekleyen sempatisanlarla ilişki kurarak parti üyeliğine hazırlayan bu Birlik Dayanışma gurupları, partinin üye sayısını arttırmada büyük bir insan gücü potansiyelini oluştururlar. TKP'nin yayınlarını, ileriye dönük politikasını izlerler. Birlik Dayanışmacılarla TKP üyeleri arasındaki fark TKP'lilerin partiye üye olmaları, Birlik Dayanışmacıların ise olmamasıdır.

TKP'nin yasal basın faaliyetleri

TKP'nin yasal basın çalışmaları, 1976 yılından beri Cavlı Çuflaz adlı parti üyesi tarafından yönetilmektedir. Bu cümleden olarak Konuk Yayınlarının sahibi parti üyesi Doğan Görsev ile Ürün Yayınlarının yöneticisi parti üyesi Ural Ataşer'in partiselsel ilişkileri Cavlı Çuflaz'a devredilmiştir.

Konuk Yayınları, bilimsel sosyalizmin değişik konularında çeviriler yapıp kitaplar yayınlamıştır. Yayımlanan ve yayına hazır duruma getirilmiş kitaplar TKP'nin yönlendirmesiyle olmuştur.

Aylık olarak yayınlanıp, TKP siyaseti doğrultusunda yazılar yayınlayan *Ürün* dergisinde yazılar TKP üyeleri tarafından hazırlanmış, bu dergi TKP tarafından yönlendirilmiş, Ürün yayınlarının bastırıldığı kitaplar parti denetiminden geçtikten sonra yayınlanmıştır. Maden-İş Sendikası tarafından satın alınan *Politika* gazetesi'nin yayın yönetimi TKP üyeleri tarafından yürütülmüş, sorumlusu Aydın Engin'in parti ilişkisi Cavlı Çuflaz'a devredilmiş, gazete, kapatılana kadar yayın faaliyetlerini TKP siyaseti doğrultusunda sürdürmüştür. *Politika* gazetesi yöneticisi Oya Baydar, Yazı İşleri Müdürleri Aydın Şenesen (Bu sanık yine sanıklardan Zerrin Şenesen'in eşi, Berrin Uyar'ın eniştesi ve nihayet Haluk Sarıbaş ile evli Mürüvvet Sarıbaş'ın erkek kardeşidir) ve Osman İkiz parti üyeleridir.

Parti kararı ile yayına başlayan *Savaş Yolu* dergisinin yöneticiliğini yapan Oya Baydar'ın parti ilişkisi Cavlı Çuflaz'a devredilmiş, bu dergi kapandıktan sonra yine parti kararı ile yayına başlayan *Güneşli Dünya* dergisinin de sorumluluğuna Oya Baydar getirilmiştir.

Ürün dergisi kapatıldıktan sonra çıkan *Çağ* dergisi de parti kararı ile yayına başlamış, sorumluluğuna Ural Ataşer getirilmiştir.

Uluslararası komünist hareketin teorili enformasyon dergisi olan *Barış ve Sosyalizm Sorunları* dergisi, parti üyesi olan Ahmet Taştan'ın yönetiminde yayınlanmıştır. Bu dergide yayınlanan yazılar yurt dışında bulunan kaynaklardan temin edilmiştir.

Ayrıca merkezi Ankara'da olan ve 9 ilde şubesi bulunan Temel Dağıtım, TKP üyesi Ahmet Taşkiran tarafından yönetilmektedir.

TKP'nin teknik büro ve kurye faaliyetleri

TKP'nin, Türkiye'de Merkezi Teknik Komitesi bulunmaktadır. TKP Merkez

Komite ve Polit-Büro üyesi Aydın Meriç'e bağlı olarak faaliyet gösteren bu komitenin görevi, sahte kimlik ve pasaportları hazırlamak, belge ve bilgileri mikro filme çekmek, yurt dışına çıkartmaktır.

Sekreterliğini Kadir parti adlı şahsın yaptığı Merkezi Teknik Komitede Fehmi Arslan ve Ahmet Zeki Kutluay adlı parti üyeleri bulunmaktadır.

Yörelerdeki teknik komitelerin görevi parti yayın organı *Atılım*'ın basılması ve çoğaltılmasını sağlamak, parti belgelerini, üye dilekçe ve özgeçmişlerini, belgeleri mikro filme almak ve bunları Merkezi Teknik Komiteye ulaştırmaktır.

Merkezi Teknik Komitede hazırlanan mikro filmler Ahmet Zeki Kutluay tarafından gizlenmekte, bir kurye vasıtası ile yurt dışına çıkarılarak Aydın Meriç'e teslim edilmektedir. Bu kuryelik görevi, son zamanlarda, adına şirket kurulmuş Kahraman Gıda Pazarlama'da çalışan sanıklarımızdan Kahraman Aydın ve Zekai Erkan tarafından gerçekleştirilmiştir.

Ulusal Demokratik Cephe

1. TKP Programında UDC

TKP'nin 1975 Programından bahsederken Ulusal Demokratik Cephe söz, fikir ve sloganından pek kısa bir şekilde bahsetmiştik.

1943 yılında ilk defa basında Tek-Cephe, Anti-Faşist Cephe deyimleri kullanılmıştır. Bu cephenin o günün politik şartlarına uygun ismi "Faşizm ve Vurgunculuk Aleyhine Geniş Cephe Birliği"dir.

Savaş sonunda ortaya çıkan çok parti anlayışı, TKP tarafından yeni bir cephe fikrini ortaya getirmiştir. "Milli Birlik Cephesi" veya "İleri Demokratik Cephesi" adını alan bu faaliyet Cumhuriyet Halk Partisi iktidarını karşısına alıp yıpratmayı amaçlamıştır.

1946-1950 yıllarına kadar, Ankara'da "Türkiye Gençler Derneği", İstanbul'da "İstanbul Yüksek Tahsil Derneği" ve "Türk Barışseverler Derneği" gibi legal olarak teşkil edilen çeşitli dernekler vasıtası ile cephe politikasının olgunlaştırılmasına çalışılmıştır. Haklı gibi gözüken bu konularda faaliyet gösteren bu derneklerin asıl gayesi, TKP'nin cephe politikasının yerleştirilmesidir.

Ulusal Demokratik Cephe fikri DİSK'in çağrısından çok önce, İsmail Bilen'in Genel Sekreter olmasından sonra, 1974 yılında, TKP Programında "TKP'nin Savaş Ödevi" başlığı altında yer almıştır. Bu konuda, "... TKP'nin

yakın amacı olan 'İleri Demokratik Devrim' düzeyine, ana devrimci güç olan işçi sınıfının öncülüğünde, köy emekçilerinin, geniş orta tabakaların, devrimci aydın ve gençliğin savaş ve eylem birliği ile ulaşılacaktır... Bütün bu güçlerin Ulusal Demokratik Cephe birliği, bu amaca ulaşmada tarihsel bir rol oynayacaktır. Bu aşamada bütün ulusal, demokratik, anti-emperyalist, anti-feodal dönüşümler gerçekleştirilecektir..." denilmektedir.

Daha sonra TKP Genel Sekreteri İsmail Bilen'in Yunanistan Komünist Partisi yayın organı *Rizospastis* gazetesinin 26 Şubat 1977 tarihli sayısında yayınlanan demecinde, "... Partimiz TKP, gerek ideolojik, gerekse örgütsel bakımlardan bu sınıfsal ve ulusal savaşın başını çekiyor. Partimizin stratejisi ve taktiği, Türkiye'yi emperyalizmin, işbirlikçilerinin egemenliğinden kurtarmaya yöneliktir. Bu amaçla partinin önünde duran görev bütün ilerici, demokratik, yurtsever güçleri bir araya getirmek, Ulusal Demokratik Cepheye birleştirmektir..." ifadeleri yer almıştır.

Yine gerek TKP Merkez Komitesi yayın organı *Atılım*, gerekse TKP'nin Sesi Radyosu ile Bizim Radyo yayınlarında, "... Ulusal Demokratik Cephe politikası TKP'nin temel politikasıdır. UDC, işçi sınıfının hegemonyasında, işçi-köylü bağlaşıklığı temelinde, tüm emekçilerin, orta katmanların ve ulusal burjuvazinin ileri kolunun birleşik savaşım organıdır. Sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen, böylesi bir cephenin devlet iktidarını tümüyle ele almasıyla kurulabilir... UDC, İleri Demokratik Devrim aşamasında bir basamak olacaktır..." cümlesiyle UDC geniş kitlelere empoze edilmiştir.

2. DİSK'in UDC çağrısı

DİSK'e göre, "... en mükemmel biçimiyle bir Ulusal Demokratik Cephe, işçi sınıfını ve diğer halk kesimlerini temsil eden siyasi partiler arasında ve bunların ortak iktidarına yönelik bir program etrafında kurulan ortak birliktir... "

Bu nedenle çağrıda "... işbirlikçi sermayenin en gerici kesimlerinin oluşturduğu gerici ve faşizm cephesi olan ikinci MC saf dışı bırakılmalı ve yerine işçi ve emekçilerin acil sorunlarına çözüm getirecek, faşist turmanışı önleyecek, demokrasinin sınırlarını genişletecek, ulusal bağımsızlıktan yana, barış ve toplumsal ilerlemeden yana olan parlamento içindeki ve dışındaki tüm örgüt ve güçlerin UDC içerisinde bir araya gelmesi ve UDC'nin güçlendirilmesi acil bir görev ve sorumluluktur..." denilmiştir.

Komünizme geniş bir kitle desteği

kazandırmak için, DİSK Genel Başkanı olduğu günlerde Kemal Türkler tarafından yapılan bu çağrının hedeflerinden en önemlisi, komünist hareket için kullanılabilecek her gücün ortak eylemini sağlayabilmektir. Çünkü, birleşik cephenin kurulması için, bu cepheye dahil olacakların — bugün için — Marksist-Leninist felsefeyi benimsemiş olmalarına gerek yoktur. Ayrıca şart da değildir. Zira cephede inisiyatif daima DİSK'in elinde olacaktır. Sadece, mevcut hükümete, faşizme, gericiliğe karşı olmak, işçi demokrasisinden yana olmak yeterlidir. Çünkü onlar bugün Türkiye'de demokrasi idaresinin olmadığını savunurlar. Ancak DİSK'in anladığı demokrasi — Sovyetler Birliği demokrasisi — işçi sınıfının demokrasisidir.

3. UDC'nin amacı

DİSK'in UDC çağrısının amacı, ikinci MC Hükümetini iktidardan uzaklaştırmak ve kamuoyunda bunun faşizm tehlikesine karşı yapıldığı imajını yaratmak idi ise de, gerçekte ve ilk etapta amaç şuydu:

1. DİSK'in sol yelpazede liderliğinin tescili ve işçinin siyasi partisi (İsmail Bilen yönetimindeki TKP olarak tanınan) TKP'nin legaliteye çıkarılması,
2. Legaliteye çıkarılması istenen (İsmail Bilen yönetimindeki) TKP'nin, işçi sınıfının gerçek siyasi partisi olduğu imajının yaygınlaştırılması,
3. Türkiye'deki sol yelpazede mevcut bulunan dağınkınlığın toparlanması ve sol yelpazeye sahip çıkılması,
4. Sol kesimde, TKP'nin etkinliğinin yerleşmesinin sağlanması,
5. TKP'nin Türkiye solunda bugünkü yerinin tesbiti (sol yelpazedeki yerinin ölçümü).
6. Bugün Türk solunda güçlenmekte olan Maoist akımın tirmanışının durdurulması ve yok edilmesi,
7. Türkiye solundaki siyasi partilerin ve kuruluşların gücünün ölçülmesi,
8. Türk solunun örgütlü, dışa ve içe yönelik olarak temsil edilmesi,
9. Türk solunun tepkisinin, TKP'nin tepkisi halinde kanallı edilemesi,
10. TKP'nin gayesi elde edilen güçleri, TKP'nin doğrultusunda eyleme geçirmektir.

UDC'nin, 10 maddede formüle edilen amaçları tek tek ele alındığında şu sonuçlar elde edilecekti:

— DİSK, UDC çağrısını ortaya atmakla bünyesel kuruluşların da desteğini alarak, cephe sermayesi altında, Türk solunu toplamak ve TKP'yi kurmak için aday olduğunu ilan etmek istemektedir. DİSK, Türk solunu bu şemsiye altında toplayabilirse, liderliği

de onaylanmış olacaktır.

— Sol cephe içerisinde, daima Komünist Partisi inisiyatifi elinde tuttuğundan, ileride Türkiye'de, işçinin siyasi partisi kurulmak istendiğinde, bu işi cephenin yapması sağlanacaktır.

— DİSK: "Bugün Türkiye'de TKP'yi kuracak güç yoktur. Ancak bugünden oluşturulmaması da hatalıdır" düşüncesinden hareketle, "Bu güce sahip olmak için, birlikte olalım, toplu eylem yapalım, legal illegal örgütler oluşturalım. Şehir, kasaba, köy ve mahallelerde örgütler kurarak istediğimiz yönde onları harekete geçirirsek, mevcut hükümetten partimizin kurulmasının zaman içinde de olsa serbest bırakılmasını sağlarız. Bunun dışında, mevcut, bize yakın siyasi partileri destekleyerek de, parti açısından mevcut olan sorunlar ortadan kaldırılarak TKP legaliteye kavuşur" görüşüyle, Ulusal Demokratik Cephe çağrısını yapmıştır.

— DİSK, UDC çağrısı ile, Türk solundaki bütün örgütleri UDC adı altında toplayıp işçi bütünlüğünü geliştirerek, mevcut hükümet karşısında savunma durumundan, saldırı durumuna geçecek ve liderliği bırakmadan da cepheyi oluşturan örgütleri eğitecektir. Dimitrof öğretisinde, "cepheyi kitle saflarında yaratmanın en iyi yolu parti dışı sınıfsal örgütleri oluşturmaktır. Bu organlar aynı şekilde işçi sınıfının gelişen ortak eylemini bozmak isteyen cephe muhaliflerine karşı da en iyi silahtır" demektedir.

Cephe çağrısında bulunan DİSK üst yönetiminde, TKP'nin etkin olması dolayısı ile, cephe, eylemlerin TKP'nin kendi amaçları doğrultusunda sürküleyebilecek, gerek cephe içinde, gerekse sol yelpazede etkinleşecek ve kökleşecektir. Bu nedenle DİSK'in tüm solu kapsayan UDC çağrısı, TKP'nin aynı zamanda Türk solunda kabulünün davetidir.

4. UDC neden ulusal demokratiktir

TKP, Ulusal Demokratik Cephenin neden ulusal ve neden demokratik olduğunu *Ürün* dergisi Mart 1978 tarihli 45. sayısında şöyle açıklamaktadır.

"Bu cephe ulusaldır. Çünkü, emperyalizme, onların yerli ortaklarına karşı duran tüm güçleri toparlamayı, savaş düzenine sokmayı ve uyumlandırmayı amaçlamaktadır. Öne sürülen erekler, cephenin savaş programı yalnızca işçi sınıfının öz çıkarlarını dile getirmekle kalmayıp, bu aşamada tüm emekçilerin, tüm ulusal güçlerin dirimsel isteklerini, haklı özelemlerini dile getirmektedir.

"Bu cephe demokratiktir. Çünkü, faşizme, faşizan güçlere ve onlarla kol

kola gitme eğilimi taşıyan işbirlikçi çevrelere karşı savaşımı programının temeli olarak alır.

Bundan başka ve bu öze uygun olarak, cephenin kendi işleyişi ve iç düzeni de demokratik bir temele oturduğu, cepheye katılan her örgüt ve kuruluşun tümüyle eşit olduğu ve cephenin ortak programı çerçevesinde özgürce karar almak hakkında sahip bulunduğu, örgütsel ve ideolojik bütünlüğün korunması hakkının yürürlükte olduğu, eleştiri ve özeleştirilmesinin canlı tutulduğu, eylem birliği ortak ereklere ve kardeşçe iknaya dayandığı için de, bu cephe demokratiktir."

TKP'nin ekonomik maskeli faaliyetleri

TKP'nin çok maksatlı diğer bir faaliyeti de ticari alanda bazı işletmelerin kurulmuş olmasıdır.

Bu cümleden olmak üzere Ankara, Bursa, İzmit ve İstanbul'da bazı ticari işletmelerin bulunduğu tesbit olunmuştur. Gepa, Topa, Nadaş, Testa ve Kahraman Gıda Pazarlama adlı işyerleriyle, bir buzdolabı mağazası, bir büfe, bir oto boyahanesi, torna tamir atölyesi ile kahvehane bu konuda verilebilecek misaller meyanındadır.

TKP'nin ekonomik görünümü bu işletmelerini, partinin sair çalışmalarına paravan olarak kullandığı ve buralardan elde ettiği gelirleri de parti amaçları için harcadığı bir hakikat olarak zikredilebilecektir.

TKP Merkez Komite ve Polit-Büro üyesi Mehmet Aydan Bulutgil, Ankara Emniyetinde verdiği ifadeyle ilaveten kendi elyazısı ile yazdığı ifadenin partinin ticari faaliyetleriyle ilgili kısmında, bu konuların firari sanık TKP Türkiye Sorumlusu Nabi Yağcı'nın yönlendirmesi altında yürütüldüğünü ve İstanbul'da en büyük ve yüksek kârlı kuruluşun elektronik beyinlere delikli kart imalatı yapan şirket olup, bu şirketin yöneticiliğini parti üyesi olan Maden-İş'in pazarlama şirketi Mipaş'ın eski Genel Müdürü Birol'un yürüttüğünü ve bu şirketin çok yüksek kâr getirdiğini, zira aynı işi yapan Türkiye'deki iki şirketten birinin bu olduğunu söylemiştir. Araştırma sonucu söz konusu şirketin Komat şirketi olup yönetim kurulu başkanlığını da Mustafa Birol Özkay'ın yaptığı tesbit edilmiştir.

Yine sanıklardan Mehmet Erhan Gömüç üzerinde yakalanan belgeler üzerine verdiği ifadede, Tan Matbaası'nın partinin malı olup tasfiye edildiğini, mürettephanenin de yaşamını yitirdiğini belirtmiştir.

Aydan Bulutgil'in ifadesine göre Konuk Yayınevi de partinin kararı ile kurulmuştur.

TKP Tüzüğü (1973)

Askeri Savcılığımızın 982/1808 esas sayılı dosyasının emanetin 3410 numarasına kayıtlı suç eşyaları incelendiğinde iki ayrı Türkiye Komünist Partisi tüzüğü bulunmuştur. (H.Tevetoğlu, F.Gülğün Tevetoğlu ve Sahir Ş.Beker'in yakalandığı evde.)

Hizipten önce, 1973 yılında kabul edilen Türkiye Komünist Partisi tüzüğü şöyledir:

"Türkiye Komünist Partisi Türkiye toplumunun en ileri ve devrimci gücü olan işçi sınıfının politik örgütü, onun savaştan öncü koludur.

"TKP, proletaryanın, köylülerin, bütün emekçilerin haklarını, ulusun halk yığınlarının çıkarlarıyla bağdaşan menfaatlerini, anayurdun ulusal bağımsızlığını savunur.

"TKP, teorik bir görüş üzerinde el ele veren, tek ülkü ve tek fikri paylaşan, halkın ulusal, demokratik, devrimci geleneklerine bağlı olan, proleter enternasyonalizmine dayanan, çağımızın en devrimci bilimini, Marksizmi-Leninizmi eylemlerine kılavuz edinen komünistlerin gönüllü birliğidir.

"TKP, Ulusal Kurtuluş Savaşının içinde doğmuş, 1920 yılında kurulmuş, çetin savaş aşamalarından geçmiş, özbe öz ulusal bir partidir. Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin etkileri altında gözlerini dünyaya açmış, Marksizm-Leninizm ülkü ve ilkeleriyle yoğrula yoğrula yetişmiş, enternasyonalist bir partidir.

"Memlekette tâ baştan, büyük toprak ağalarıyla sarmaşa gelen, giderek emperyalist tekellerle kucaklaşan, tekellilik sürecinde olan finans oligarşisiyle, militarist klikle bütünleşen burjuvazinin egemenliği-diktatorası vardır.

"Gerici egemen sınıflar ve hükümetleri, öteden beri demokratik bir devrime, sosyal oluşuma, köklü ve devrimci bir toprak reformuna karşı yürümüşlerdir.

"Türkiye'de, köyde ve kentte sınıfsal ayrışma süreci, sınıf savaşları hızlanmıştır. Bu süreç ile birlikte, emekle sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişkiler sertleşmiş, geniş ölçüler almıştır. Öte yandan emperyalizmle, özellikle Amerikan emperyalizmiyle Türkiye halkı arasındaki çelişkiler derinleşmiş, ulusal bağımsızlık direnişi ülke çapında bir nitelik almaya başlamıştır. Memleket iki düşman kampa ayrılmıştır. Bir uçta: politik yaşama sürekli etki yapan, hem nitelik, hem nitelik, bilinçlenme, örgütlenme bakımından ağırlığını gittikçe daha açık ortaya koyan işçi sınıfı, çoğunluğu tutan halk yığınları, ilerici güçler vardır. Karşı uçta: Sömürgeci, en gerici güçlere, devlet mekanizmasına, Amerikan emperyalizmine dayanan küçük bir azınlık bulunmaktadır.

"TKP, politikasını, eylemlerini, somut, tarihsel koşullara, memleketin ulusal niteliklerine, özelliklerine göre ayarlar, uygular. TKP'nin stratejisi ve

taktiği bu özellikleri içeren belli aşamalarda sınıfların yer alımını, güç dengesini hesaplayan Marksçi-Leninci ilkelere dayanır.

"TKP'nin yakın amacı: Bugünkü anti-demokratik düzeni kökünden değiştirmek, memleketi yabancı boyunduruktan kurtarmak, onu NATO'dan çekip çıkartmak, Anadolu topraklarını "atlama tahtası" dedikleri üslerden, Amerikan atom başlıkları yığınaklarından temizlemek, Türkiye'yi kölelik zincirine vuran ikili anlaşmaları yırtmaktır. TKP, halkça girişilen, gitgide yoğunlaşan ulusal bağımsızlık direnişinin başında yürür. Ulusal bağımsızlık direnişi, işçi sınıfının, geniş halk yığınlarının köklü sosyal oluşumlar, demokrasi ve barış için yürüttükleri mücadelenin kopmaz bir parçasıdır. Bu savaş, işbirlikçi hükümeti devirmek, yerine demokrasiyi, ulusal çıkarları savunan bir halk hükümeti kurmak için olan direnişle sıkı sıkıya bağlıdır.

"TKP, devrimci hareketin tükenmez, yenilmez güç kaynağı olan işçi ve köylü bağlaşıklığını sağlamak uğrunda savaşı. TKP, derebeylik artığı ilişkileri, ağalığı, marabalığı, tefeciliği kökünden kazıyacak, milyonlarca köylüye bedava toprak dağıtılmasını, onlara insanca yaşama, karanlıklardan kurtulma olanaklarını sağlayacak devrimci bir toprak ve tarım reformu için savaşı.

"TKP, bütün anti-emperyalist, anti-feodal güçleri işçi sınıfını, geniş halk yığınlarını, ilerici örgütleri, Türkiye'nin ulusal bağımsızlığı ve demokratik bir düzen için yürütülen savaşta, Ulusal Demokratik Cepheye birleştirme için savaşıyor.

"TKP, memleketin sosyal, politik, ekonomik, kültürel her yönlü gelişebilmesi, bunalımların, işsizliğin, yoksulluğun yok edilmesi, ileri demokratik bir düzenin kurulması ilkesini savunur.

"TKP, büyüklü küçüklü bütün halkların yazgılarını kendilerinin serbestçe çizmeleri ilkesini, Leninci ilkeleri savunur. TKP, şövenizme, burjuva ulusçuluğuna, memlekette ulusal azınlıkları, özellikle Kürt halkını zorla Türkleştirme, özümseme politikasına, bu halka karşı uzun yıllardır sürekli yürütülen teröre karşı bütün gücüyle savaşa gelmiştir.

"TKP, memlekette gericiliğe, Amerikan köleliğine, faşist biçimi yönetime karşı, bağımsızlık, demokrasi ve halk için öğretim-eğitim sisteminin kurulması uğrunda direnen gençlik ve öğrenci hareketlerini örgütler.

"TKP, çağımızın üç ana devrimci gücü olan, başında Sovyetler Birliği'nin bulunduğu sosyalist dünya ile bütün kapitalist ülkelerde işçi sınıfının devrimci hareketleriyle ve ulusal bağımsızlık direnişleriyle savaş bağlaşıklığını kuvvetlendirmek yolundan ayrılmaz.

"TKP'nin uzak amacı: Her tür sömürüyü yok etmektir; eşitsizliği, ezgiyi kaldırmaktır. Haksızlık düzenini yıkmaktır. TKP, bu yüksek ülküyü gerçekleştirebilmek, devrilen, egemenlikten

atılan burjuvazinin, emperyalizmin, emekçi halkın kazanımlarını geri almak, istemlerini çiğnemek için, gericilerin karşı koyuşunu kırmak, kapitalizmden sosyalizme, sonra komünizme geçebilmek amacıyla, işçi sınıfının politik egemenliğini, proletarya diktatorasını tarihsel bir zorunluk sayar.

"TKP uluslararası komünist hareketin kopmaz bir parçasıdır. TKP, komünist ve işçi partilerinin Danışma Toplantıları kararlarına bağlıdır.

"TKP, her soydan ve boydan oportünizme, dogmatizme, likidatörlüğe, fraksiyonculuğa karşı, Maoculuğa, Troçkizme, anarşizme, her tür bozgunculuğa karşı savaşa gelmiştir. TKP, eylemlerinde Marksist-Leninist ideolojinin ağırlığını koruy gelmiştir. TKP, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne, ölümsüz Lenin'in partisine içtenlikle, derin bir saygı duyar.

"Burjuvazi, tâ baştan Ulusal Kurtuluş Savaşının demokratik devrime dönüşmesine, bu aşamaya yükselmesine karşı koymuş, Komünist Partisi'ne karşı sürekli sert bir terör yürütmüştür. Gerici hükümetler, TKP'yi yığınlardan ayırma, halk hareketlerinden koparmak amacı ile onu yasaklamış illegaliteye itmiştir. TKP, bu yüzden gizli çalışmak zorunda kalmıştır. TKP, bu yasağın kaldırılması, bu anti-demokratik tutuma, bu zorbalığa son verilmesi, legal-açık çalışma hakkının kendisine sağlanması mücadelesinden hiçbir zaman vazgeçmemiştir.

"TKP, kadrolarını devrimci gücün ana kaynağı olan işçi sınıfının içinden girişken, aktif işçilerden, uyanık köylülerden, ilerici aydınlardan, yurtseverlerden toplar.

1. Parti üyeliği

"1. Partinin program ve tüzüğünü kabul eden, parti örgütlerinden birinde çalışan, parti kararlarına uyan, üyelik keseneklerini düzgün ödeyen, kadın ve erkek 18 yaşını dolduran her işçi, her köylü, ilerici, aydın, herkes TKP'ye üye olabilir.

"2. Partiyeye Alma:

"a) Partiyeye ancak tek tek üye alınır. Partiyeye üye almak nitelikleri bulunan herkesin yaşadığı, oturduğu veya çalıştığı yerdeki parti örgütüne, yahut doğrudan doğruya Merkez Komitesi'ne başvurur. Partiyeye girmek isteyen kimseyi, en az bir yıl stajı olan bir parti üyesinin tanınması, politik tutumunu bilmesi, onu desteklemesi gerekir. Başvurduğu temel örgütün, bu kimse hakkında etraflı bilgi edinmesi şarttır. Örgüt, partiyeye aldığı kimse için sorumluluk taşır.

"b) Başvurma temel örgütün toplantısında görüşülür, tartışılır. Partiyeye alma oy çoğunluğu ile kabul edilir. Bu kararı üst örgüt onaylar.

"c) Partiyeye alınan kimse belli bir adaylık süresi geçirir. Aday üyelik süresi bir yıldır. Aday üye seçmek ve seçilmekten gayri, parti üyesinin bütün haklarına sahiptir."

(Devam edecek)

Sınıf kini her zaman her yerde vardır

akla gelen olasılıktır. Hatırlarsak daha önce de bir yoldaşın, cezaevinde bir hal-sizliğin sürdüğünü söylemesinden sonra geniş bir direniş patlamıştı.

Geçenlerde bir yoldaşı ziyaret etmiştik. Söylediklerini aynen yazıyorum: "Bundan sonra, burada yattığımız yetmiyormuş gibi, bizi askere veya gözetim yerlerine yollamak istiyorlar. Ama bizim böyle bir niyetimiz yok. Zaten devrimci mücadeleden bunca zaman uzak kaldık. Bir de askerlik yaparak sermaye uşaklarına hizmet etmek istemiyoruz. Bundan sonra halkımız için, devrim ve sosyalizm için çalışmak istiyoruz."

Evet yoldaşlar. Bize, "neden bunca zamandır ziyaretime gelmediniz" gibisinden sözler söylemiyor, yukarıda aktardığımız sözleri söylüyor bu yoldaş. Ve tüm arkadaşların aynı fikirde olduğunu belirtiyor.

Bu ve bunun gibi düşünen binlerce devrimci genç cezaevlerindedir. Bu devrimcilerin büyük bölümünün uzun zaman sonra çıkacaklarını biliyoruz. Ama bu kişiler cezaevlerinden çıktıktan sonra hiçbir güç onların yıllardır korlanmış olan kinlerini kusmalarına engel olamayacak.

Oniki Mart döneminde de cezaevleri dolmuştu. Ama sonra ülkede devrimci durum olgunlaştı ve 12 Eylül faşist darbesine gelindi. Elimizde 12 Mart, 12 Eylül gibi sermayenin galip geldiği deneyimler var. Türkiye devrimci hareketi bu derslerin ışığında, yememek için kahrolası kapitalist düzene saldırarak. İşçi sınıfımız önderliğinde bu savaşım-dan yüzünün akıyla çıkacak.

Türkiye devrim güçlerini belirli bir toparlanmadan sonra nice 15-16 Haziranlar, nice 1 Mayıslar, nice nice İzmir direnişleri bekliyor. Ve bu arada cezaevlerini de biri ötekenden daha büyük direnişler bekliyor.

Selam olsun cuntanın işkencesinde direnen komünistlere!

Selam olsun devrimi yapacak olan işçi sınıfımıza, partimize!

İzmir
Galip Anar

Kalıcı kadrolar

Bilinen bir doğa yasası şöyle der: "Değişen çevre koşullarına kendilerini uyduramayan canlılar varlıklarını sürdürmezler." Bu yasa toplumsal yaşam için de geçerlidir. Değişik koşullar ona uygun örgütlenmeler, taktikler gerektirir. Aksi taktirde ayakta kalmak mümkün değildir. Bunun en son örneğini ülkemizde yaşadık. 12 Eylül darbesi ile gelen dönemde, yeni koşullara uymayan birçok örgüt ortadan silindi.

Döneme uyabilme, onun gereklerini yerine getirebilme nasıl sağlanacaktır? Yürük-oğlu yoldaşımız bunu "Dönemler ve Kadrolar" yazısında cevaplamış: "Komünistlerin sürekli olarak kendilerini yasadıkları ortamdan soyutlayarak 'neredeyiz, nasıl bir zamandayız, ne yapıyoruz' sorularını yanıtlamaları gerekir." Bu şekilde komünist partisinin döneme uygun kararlar alması, taktikleri sapması ve militan kadroların bu değişiklikleri anlayabilmeleri, uygulayabilmeleri olanaklıdır.

Bugün ülkemizde yaşanan dönem gerici dönemdir, yani olağanüstü bir dönem. Bu döneme uygun yüksek disiplinli, partinin kararlarını harfiyen yerine getirecek, bu

sıkıntılı dönemin nesnel özelliği olan yıldınlıktan, siyasetten uzaklaşma eğiliminden etkilenmeyen kadrolara gereksinim vardır. Bu, kadroların dönemin özelliklerine bilgiyle, bilinçle ve inançla karşı koymasıyla sağlanabilir.

İşçinin Sesi'nde bir Fransız komünisti ile yapılan bir söyleşi yayınlanmıştı. Yoldaş şöyle demektedir: "Bugün yaşı kırkın üzerinde olanlar Marks, Engels ve Lenin'in eserlerini okuyarak eğitilmişlerdir. Yaşı yirminin üzerinde olanlar ise ancak bildiriler okuyabilmektedirler." Yazı şöyle sona ermekteydi: "Bizler yirmi yaşında Marks, Engels ve Lenin'i okumuş komünistler olacağız." Bu sözü genişleterek şöyle diyebiliriz: Bizler yirmi yaşında, Marks, Engels ve Lenin'in öğretileri ile kendini yetiştirmiş, başkalarının bir yaşam boyu elde ettiği deneyimlere bu yaşımızda sahip olmuş, çelik disiplinli, her türlü salıhtan arınmış kadrolar olacağız. Çekirdek kadrolar olacağız. Bizlerden daha deneyimli ve daha güçlü olan burjuvaziye devirmenin de başka bir olağanlığı yoktur.

İ. Koç
İstanbul

İŞÇİNİN SESİ

3. CİLDİ ÇIKTI
160-200 sayılar
10 pound

Gazetemizin 1. cildi 96-129. sayıları 2. cildi ise 130-159. sayıları kapsamaktadır. Bu ciltlerin de fiyatı 10'ar pound'tur. İsteme adresi: 29, Parkfield St. London N1

Oniki Eylül faşist darbesinden bu yana binlerce ilerici, yurtsever, devrimci, komünist faşizmin zindanlarına doldurulmuştur. Ne yapmak istiyor faşist cunta? Komünistleri cezaevlerine doldurarak onların sınıf kinini yok edeceğini mi sanıyor? Onları sosyalizm yolunda verdikleri mücadeleden döndüreceğini mi sanıyor?

Hayır yoldaşlar! Faşist diktatörlük halkımızı cezaevlerine doldurarak onların sınıf kinini daha da biliyor. Buca cezaevinde üç devrimcinin asılması sırasında, tüm tutukluların gösterdiği direniş buna bir kanıttır. Ve daha birçok cezaevinde olan direnişler bize bunu gösteriyor.

Şu anda İzmir'de bir başka cezaevi hakkında gerek bazı tutukluların tahliyeleri, gerekse başka cezaevlerine yapılan sürgünlerden dolayı ayrıntılı bilgimiz yok. Ama her direnişten sonra olduğu gibi, şu anda da cezaevinde bir hareketsizliğin hüküm sürdüğünü sanlıyoruz. Yoldaşların güç toplama döneminde oldukları

Emperyalistler birbirine düştü

Mehmet Toros

Bir süredir Atlantik İttifakı üzerinde beliren yoğun bulutlardan son günlerde dolu taneleri inmeye başladı. Dolu, ABD yönetiminin Sibirya-Avrupa gaz-boru hattı projesi üzerine teknoloji ambargosu koymasıyla başladı. Atlantik İttifakının ızdırabına değinmeden önce (bunu bu sayfalarda okuyacağınız *The Times* başyazısı daha iyi ifade ediyor) boru-hattı projesi üzerine bazı istatistik bilgiler verelim. Zaten, çatışmanın kaynağı ve boyutları bu bilgiler ışığında kendiliğinden açığa kavuşuyor.

Sibirya-Avrupa gaz-boru hattı 1987'de tam kapasite ile çalışmaya başladığında Batı Avrupa ülkelerine yılda 40 milyar metre küp gaz akıtacak. Böylece, Avrupa enerji gereksiniminin önemli bir bölümünü ucuz gazla giderirken, Sovyetler Birliği büyük bir döviz kazancı sağlayacak.

Ayrıca boru hattının döşenmesinde, özellikle, türbin, kompresör ve kontrol aksamının yapımında milyarlarca dolarlık kontratlar kazanan Avrupa şirketleri için, proje, bu ekonomik durgunluk ortamında yaşamsal bir önem taşıyor. Aşağıdaki sayılar, bu ortamda, Avrupa hükümetlerinin Sibirya projesi kontratlarını neden göz bebekleri gibi koruyacaklarını gösteriyor.

Sibirya'nın Urengoi gaz yataklarından Avrupa'ya

5000 kilometre üzerinden yılda 40 milyar metre küp gaz basmak için, en yüksek teknolojiyle donanmış 125 türbin ve bunların çevireceği 45 kompresör gerekiyor. Fransız mühendislerinin, bunların yakında Sovyetler Birliği'nde imal edilebileceklerini belirtmelerine gazetelerde yer verildi. Fakat 1970'lerde proje ilk olarak ortaya atıldığında planın öngörülen hızla gerçekleşmesi ve muhtemelen politik nedenlerle gerekli teknoloji-

nin dışarıdan getirilmesine karar verilmişti. Bugünkü gelişmeler ışığında daha ilginç olan, kontratlar üzerine ilk görüşmelerin ABD hükümetinin teşvikiyle 1970'lerde ilk olarak iki ABD konsorsiyumuyla açılmış olmasıydı. Bu görüşmelere, Sovyetler'in ABD bürokrasisinden şikayet ederek son vermesiyle Batı Almanya devreye girdi ve uzun görüşmeler sonunda 40 şirket ve 12 bankayı kapsayan bir anlaşma imzalandı.

Sonuç olarak, toplam 3.2 milyar doları aşan kontratlar Avrupa şirketlerine gitti. Fakat, ABD şirketlerinin Avrupa'da lisans anlaşmaları ve yatırımlar yoluyla kurduğu hegemonya Avrupa şirketlerinin yakasını bırakmadı. Ambargo nedeniyle gündeme gelen bu hegemonyadan aşağıda verdiğimiz örnekler hem gaz-boru hattı projesi açısından hem de genel olarak ilginç ilişkiler sergiliyor.

Britanya; toplam kontrat 385 milyon dolar. John Brown Engineering şirketi 21 türbin siparişi aldı, *fakat*, türbinlerin rotorları ABD General Electric (GE) şirketinden geliyor. Boru hattı aksamına ilişkin sipariş alan diğer üç şirket Amerikan kaynaklı.

Fransa; toplam kontrat

704 milyon dolar. Creusot Loire şirketi 14 kompresör istasyonu siparişi aldı, *fakat*, teknolojisini ABD Cooper Industries lisansı altında buluyor. Alsthom Atlantique rotor yedek parçaları kontratı kazandı, *fakat*, bunları ABD GE şirketi lisansı ile imal ediyor. Dresser France 7 kompresör istasyonu yapacak, *fakat*, bu şirket de ABD Dresser Industries'in şubesi.

Batı Almanya; toplam kontrat 1,2 milyar dolar. AEG-Kanis'e 47 türbin ısımarlandı, *fakat*, rotorlar ABD GE şirketinden geliyor.

İtalya; toplam kontrat 890 milyon dolar. Nuovo Pignone şirketi 19 kompresör ve 57 türbin siparişi aldı, *fakat*, bunların parçaları ABD GE şirketinden geliyor.

Şimdi ABD yönetimi Amerikan şirketlerinin bu kontratları sürdürmelerine ambargo koymuş buluyor. Bu karar tüm Avrupa başkentlerinde anında kesin bir tepkiyle karşılandı. Reagan'a en yakın kimse olarak tanınan İngiltere Başbakanı Thatcher bile ambargoya uyan şirketler üzerinde en sert cezai tedbirlerin uygulanmasını, sınırsız tazminat davası açılmasını diğer üç şirket Amerikan hükümeti de ambargoya uyan şirketlerin yasal işlem göre-

ceğini açıkladı. Batı Almanya ve İtalya hükümetleri de kontratların aynen yerine getirileceğini açıkladılar.

Böylece, ambargonun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ABD'den gelmiş bulunan parçalarla proje önemli ölçüde gerçekleşmiş bulunuyor. Önümüzdeki günlerde imalatı tamamlanan 23 türbinin gemilere yüklenmesiyle boru hattı iki yıl içinde yılda 10 milyar metre küplük bir kapasiteye erişecek. Fransız mühendislerin Leningrad Araştırma Enstitüsü'nden edindikleri izlenimlerinde belirttikleri gibi, Reagan, ahırın kapısını atıktan sonra kapatmış buluyor. Fransız mühendisler, Sovyetlerin, General Electric kapasitesinde türbinleri deneme safhasında bulunduklarını, ambargo sonucunda yerli üretime geçmelerinin kolaylıkla mümkün olabileceğini söylüyorlar. Bu durumda kontratların ABD ambargosu nedeniyle tamamlanamamasından yalnızca Avrupa şirketlerinin zararlı çıkacağını savunuyorlar. Bu arada Sovyetler Birliği'nde birçok fabrikada yapılan yığılmalık işçi toplantılarında, eğer ABD ambargosu nedeniyle türbinler gelmezse bunların Sovyetler'de yapılması için seferberlik ilan edilmesi kararlaştırıldı. Halkın kolektif enerjisinin seferber edilmesi, devrimci bir yöntemle Amerikan ambargosunun üstüne yürünmesi Sovyet yönetimi açısından çok olumlu bir gelişmedir. Bu tutum Sovyet halkına emperyalizmin nasıl bir düşman olduğunu, özellikle pasifist barış anlayışlarının yaygınlık kazandığı bir dönemde yeniden hatırlatması açısından son derece yararlı olacaktır.

Reagan hükümeti ambargo gerekçesi olarak biri birini tutmayan bir sürü gerekçe ileri sürdükten sonra "ben liderim, benim dediğim olacak" (Başkan Yardımcısı George Bush'un ağzından) diye işin içinden çıktı. Temelde yatan neden Avrupa'nın Sovyetler Birliği ile karşılıklı yarar temeline kuracağı her türlü ticari ilişkiyi tiksintiyle karşılamasıdır. Çünkü, bu ilişkiler hem Avrupa'nın ekonomik gücünü yükselterek

Ruslara yardım

Aşağıdaki yazı 29 Ağustos 1982 tarihli The Times gazetesinin başyazısıdır.

Sibirya-Avrupa gaz boru hattı üzerinde ABD-Avrupa kapışmasının boyutlarını ve nedenlerini çok güzel yansıttıyor olması nedeniyle aynen yayınlamayı uygun gördük.

ABD' nin kapitalist dünyadaki hegemonyasını kırıyor hem de detant ilişkilerini güçlendirerek sosyalist dünyanın dünya politikasını ilerletiyor. Gaz-boru hattı üstünde Avrupa ile Amerika arasında alevlenen çatışma, emperyalistler arası çelişkilerden yararlanmanın ne denli önemli olduğunu bir kez daha hatırlatması bakımından da son derece önemlidir. Lenin bu konuda Aralık 1921' de yaptığı bir konuşmada şöyle diyor:

"Güçlü bir kapitalizmin, daha zayıf bir kapitalizmi, elindeki ganimetlerden yoksun kılmak istemeyeceğini düşünmek abestir. Bu koşullar altında (Lenin burada Japonya'nın Çin'i işgal ettiği dönemdeki ABD-Japonya ilişkisinden söz ediyor, İ.S.) Amerikalılar sessiz kalabilir mi? Güçlü kapitalistlerin zayıf kapitalistlerle yanyana durup da onların elindeki herşeyi almak istememeleri beklenebilir mi? Bu işi yapmazlarsa ne yaparlar? Fakat durum böyle ise, biz komünistler bu duruma ilgisiz kalabilir miyiz? Ve yalnızca 'biz bu ülkelerde komünizm propagandası yapmayı sürdürürüz' diyebilir miyiz? Bunu yapmak doğrudur ama herşey değildir. Komünist siyasetin pratik görevi bu düşmanlıklardan yararlanmak ve bir tarafı ötekine karşı kullanmaktır.

(...)
"Tabii ki bu ülkelerden birini ötekine karşı desteklemek komünizme karşı suç olur. Biz komünistler, birini ötekine karşı kullanmayız". (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce Basım, c.31, s.443)

Lenin bunları emperyalist ülkelerle ekonomik ilişkiler konusuna ilişkin olarak söylüyor. Gaz-boru hattı örneği bu sözlerin doğruluğunu kanıtıyor.

Şimdi Avrupa'nın kararlı tavrı karşısında Reagan yönetiminin ambargo kararından geri dönmesi fakat bunun karşılığında "ödün" olarak Avrupa'dan anti-Sovyet, saldırgan bir tutum istemesi bekleniyor. ABD'nin bunda ne derece başarılı olacağını önümüzdeki günler gösterecektir. Sovyetler'in, emperyalistler arası çelişkilerden ustaca yararlanmayı sürdürebilmesi de bu gelişmelerde kuşkusuz belirleyici rol oynayacaktır.

Vaşington yönetiminin şimdiye değin ettiği en düşüncesiz sözlerden biri, Başkan Yardımcısı George Bush'un ağzından çıktı. Ajans haberlerine göre Bush, gaz-boru hattı konusunda Avrupa'yla çıkan anlaşmazlık üzerine Şikago'da verdiği demeçte, "Avrupa'lı müttefiklerimizden çok protesto geliyor. Ama elden ne gelir. Birleşik Devletler hür dünyanın lideridir ve Reagan yönetimiyle yeniden buna uygun biçimde hareket ediyor." demiş.

Bu demeçte en azından üç yanlış var. Birincisi, gaz-boru hattı anlaşmazlığında Vaşington liderlik yapmıyor, isteklerini dikte etmeye çalışıyor. Kendi görüşlerinin benimsenmediğini bile bile bunları Avrupa hükümetlerine ve sanyine zorla kabul ettirmeye çalışıyor. Bunu başaramayınca da cezalandırıcı hukuksal kısıtlamalara başvurarak siyasal ilişkilere ve uluslararası iş ilişkilerine ciddi zararlar veriyor. Bu liderlik değildir. Etkili liderler liderlik yaptıkları kişilerin güvenini kazanırlar. Bay Reagan ise, güveni yıkıyor.

İkincisi, Bay Bush'un Atlantik İttifakını ele alışı temelden yanlıştır. Atlantik İttifakı artık "Amerika başı çeker, Avrupa izler" anlayışı üzerine kurulamaz. Siyasal ve ekonomik güçler dengesi değişmiştir. Avrupa'nın bilinci değişmiştir. Batı Almanya İkinci Dünya Savaşı yenilgisinden bu yana güçlenmiştir. Avrupa'nın henüz tek sesle konuşan politik bir birliğe kavuşmadığı açıktır, ama giderek belirli bir kimlik ve siyasal işbirliği oluşuyor. Birleşik Devletler'in böylesine bir gelişme gösteren Avrupa'ya isteklerini dikte etme çabaları ters bir etki bırakacak, uyuma değil tepkiye yol açan bir provokasyon niteliği taşıyacak, dostluktan çok düşman-

lık kazandıracaktır.

Atlantik İttifakı ya bir ortaklıktır ya da hiçbir şey değildir. Bir ortaklık ise ortak amaçlara tarafların kabul ettiği yöntemlerle varılmaya çalışılması demektir. Ortaklardan biri yalnızca kendisinin haksız, diğerlerinin ise tamamen yanlış olduğunu öne sürerse anlaşma çok zor sağlanır. Son bir iki yıldır, Avrupa'yla Amerika arasında, Sovyetler Birliği'yle sürdürülen ekonomik ilişkiler, özellikle kredi ve ileri teknoloji ihracı konusunda bir görüş birliği oluşmaya başlamıştı. Sovyetler Birliği üzerinde sistematik bir baskı uygulanmasını Avrupa'nın kabul etmesinin çok düşük bir olasılık olmasına karşın, bu temel üzerinde giderek bir yapı kurmak mümkün olabilirdi. Şimdi Vaşington bu gelişmeyi, yıkıcı sonuçlara yol açacak bir biçimde, zorla hızlandırmaya çalışıyor. Sonuçta bu süreç hızlanacağı yerde belki de geriliyor.

Üçüncüsü, Bay Bush'un sözlerinin altında daha derin bir yanlış kavrayış yatıyor. Pekçok Amerikalının da paylaştığı bu yanlış kavrayışın temelinde Birleşik Devletler'in Avrupa'da bulundurduğu kuvvetlerin iyi niyetli bir yardım severliği yansıttığı, bu kuvvetlerin belki de "Sovyet ayısına terk edilmeyi hak eden, karşılarında duran tehlikeyi göremeyen, nankör insanları" fedakarca savundukları düşüncesi yatıyor. Bu anlayış gerçeklerden çok uzaktır. Avrupa, Birleşik Devletler için önemli bir değer taşıyor. Ekonomik açıdan bakıldığında, Avrupa, Amerikan mallarını satın almak için yılda 50 milyar dolar harcıyor ve Amerikan dış yatırımlarının aşağı yukarı yarısına ev sahipliği yapıyor. Siyasal açıdan bakıldığında, dünyada demokrasi-

lerin en yoğun bulunduğu bir bölge olarak, Birleşik Devletler'in de temsil ettiği değerler açısından, sınırlarının çok ötesine uzanan siyasal bir etkisi bulunuyor. Askeri açıdan ise, Avrupa, Sovyet imperatorluğunun yanında, can alıcı bir konumdadır. Amerika'nın dünya çapındaki etki alanının önemli bir bölümünün savunulmasına kendi güçlerini katıyor ve başka yerlerde de, belki yetersiz olmakla birlikte, ittifakın çıkarlarının savunulmasına önemli katkılarda bulunuyor. Amerikan dış siyasetinin yalnızca Sovyetler Birliği'yle rekabet temelinde belirlendiğini düşünsek bile, Batı Avrupa'nın kaybı dünya güçler dengesini kesinlikle Moskova lehine değiştiren öldürücü bir yenilgi olabilir. Ortaklık işte bu nedenlerle gereklidir.

Şimdi Amerikan yönetimi Avrupa'nın ortaklığa yeterince katkıda bulunmadığına kendisini inandırmış görünüyor. Bunda bir parça gerçek payı bulunmakla birlikte, Amerikalıların öne sürdüğü ölçüde değildir. Ayrıca bunu değiştirmenin tek yolu anlaşma sağlamak için yapılacak görüşmelerdir. Vaşington bu anlaşmanın çok ağır bir süreç izlediği kanıdaysa, bunun nedeni olarak bazı tartışma noktalarında Avrupa'nın da pekala haklı olabileceğini göz önünde tutmalıdır. Bunu hazmedemiyorsa, en azından şu anda izlediği taktiğin istenilen tam tersi bir sonuca yol açacağını görmesi gerekir. İttifakı güçlendireceklerine bölüyorlar, Avrupa'yı ikna edeceklerine kızdırıyorlar, "barış hareketlerini" zayıflatacaklarına, özendiriyorlar ve ekonomik ilişkilere düzensizlik ve hırcınlık getiriyorlar. Bu politikanın Sovyet çıkarlarını bastıracağı yerde ilerletmesi daha büyük bir olasılıktır.

Faşist cuntanın "mültecil r" p litikası

Nisan devrimine karşı çıkıp, uzun süre karşı-devrimci mücadeleye katılan gerici Afganlılar, faşist yönetim tarafından kademeli olarak Türkiye'ye yerleştiriliyorlar.

30.000 civarında gelecek olan gerici göçmen kabileleri, Adana'nın kuzeyinde (yaz mevsimlerinde karın tokluğuna çalıştırılmak amacıyla), Diyarbakır, Antep, Tokat yörelerine yerleştirilmektedirler. Halkımızın titizlikle izlediği bu durum, çeşitli açılardan büyük tepkilere neden olmaktadır. Genellikle işsizlik ve ekonomik zorlukların artacağı düşüncesi temelinde yükselen bu tepkiyi, komünistler iyi değerlendirmeli ve faşist yönetimin bu politika ile neler hedeflediğini açık etmelidir.

Birincisi, karşı-devrimci platformda yer alan bu kabileler gelecekte Türkiye devrimci güçlerine karşı iyi bir

maşa olacaktır. Ayrıca, cuntanın yürüttüğü anti-komünist propagandanın peşin kabalucuları olarak sosyalizm ve sosyalist güçler aleyhinde propaganda yapacaklardır. Yerleştirme bölgelerine dikkat edilirse bunların, 1980 öncesi, yükselen devrimci muhalefete karşı, sivil faşist güçlerin devlet eliyle örgütlenme alanları olduğu da rahatlıkla görülebilir. (Adana, Tokat)

İkincisi, Türkiye burjuvazisi "İslamcılık" politikasını kendi emperyalist çıkarları doğrultusunda kullanarak Ortadoğu'ya açılmak istemektedir. Cunta Afgan mültecileri getirmekle bu politikasının propagandasını yapmak için iyi bir kılıf bulmuştur. "Müslüman din kardeşlerimize sahip çıkmak görevimizdir" konusu televizyon, radyo haberlerinde baş haberdur.

İslam ülkeleri liderliğine oynayan faşist cunta böylelikle,

İslamiyetin koruyucusu pozlarıyla Ortadoğu'ya açılmak için uygun zemin yaratmaya çalışıyor. Diğer taraftan Afganlı Türk müslüman göçmenlere yardım etmenin gerektiğini söyleyerek Türk şovenizmini körüklüyor. Böylece başka ülkelerdeki "ırkdaşlarımıza" sahip çıkmak konusunda da ileriye dönük yatırım yapıyor.

Öte yandan, Pakistan'da üstlenen gerici Afgan mültecileri, çıkmaz içinde debelenen faşist Ziya Ül Hak yönetimine de büyük bir yük durumundaydı. Cunta yönetimi, hem kendi çıkarlarına denk düşmesi nedeniyle, hem de meslektaş faşist Ül Hak yönetiminin yükünü hafifletmek amacıyla göçmen getirmeye başlamıştır. Böylece yolun ağzını açan cunta diğer Arap ülkelerine de "din kardeşlerimize yardım etmeliyiz" önerisinde bulunuyor.

Oysa Türkiyeli halklar yardımın, gerici Afganlılara değil yurtsuz Filistinlilere yapılması düşüncesindedir. Bu konuda cuntadan göstermelik laflar ötesinde birşey yoktur, olamaz. İşçi sınıfının "din kardeşliği" vb. şeylerle bir alışverişi yoktur ama cuntanın bu konudaki sahtekârlığını teşhir etmek için insanın "hani ne oldu din kardeşliği" diyesi geliyor.

Türkiyeli halkların bu uygulamadan en ufak bir yararı olmayacağı gibi karşı devrimci güçlere sahip çıkmak gibi bir görevi de yoktur. Tamamıyla burjuvazinin bir oyunu olan bu uygulamaya komünistler şiddetle karşı çıkmalıdır. Cuntanın politikası kitlelere açıklanmalı, bu tür uygulamalara karşı biriken muhalefet Türkiye devrimine kanaliz edilmelidir.

Nevzat Gündoğan
Braunschweig

Viyana'daki barış eylemlerine İşçinin Sesi de katıldı

26 Haziran'da Avrupa'nın birçok ülkesinden gelen barış ve silahsızlanma yanlısı çeşitli örgüt ve kişiler Berlin'den uzun bir yürüyüşe başladı. Birçok yerde mitingler düzenleyerek yollarına devam eden bu kabile 5 Ağustos'da Viyana'nın Batı Garı'nda birçok Avusturyalı kadın örgütü tarafından çiçeklerle karşılandı. Karşılamadan hemen sonra Prater'e (Kuzey istasyonu) bir yürüyüş yapıldı ve mola yeri olarak kurulan 'Barış Kampı'nda son buldu. Kampta yine barış ve silahsızlanma için gösteriler yapıldı.

6 Ağustos Cuma günü, Sovyetler Birliği'nden yürüyüşe çıkan ve yine birçok ülkenin çeşitli örgüt temsilcilerinin oluşturduğu, Barış Komitesi karşılandı. Aynı gün saat 14'te Viyana'nın en kalabalık merkezlerinden biri olan Stephausplatz'da masalar açıldı. Bu çalışmada Avusturya ve Almanya kadın örgütleri de yer alıyordu.

Saat 17'ye değin toplanan büyük kalabalık saat 17'de başlayan mitinge de katıldı.

Mitingde 3 Avusturyalı kadın örgütünün temsilcilerinden başka diğer ülkelerden gelen çeşitli örgüt temsilcileri de birer konuşma yaptılar.

Mitingden sonra yine Barış Kampı'na bir yürüyüş düzenlendi ve Barış Kampı'ndaki gösterilerle son buldu. İki gün süren bu eylemlere Avusturya radyo ve televizyonu ayrıca bazı büyük tirajlı gazeteler geniş yer verdi.

Avusturya'da bu eylemlere aktif olarak katılan ve destekleyen kadın örgütleri idi. Bizlere çağrı yapılırken de Türkiyeli kadınlar olarak çağrı yapıldı. Türkiyeli örgütlerden bu eylemlere katılan ise Dev-Yol ve İşçinin Sesi idi. Şimdi konumuza devam edelim. Türkiyeli kadınlar olarak dağıtılan bildiriye ortak olarak hazırladık. Bu bildiriler yürüyüş ve mitinglerde erkek arkadaşlarla birlikte dağıtıldı. Yürüyüşlerde 3 pankart taşıdık. Pankartlarda Almanca olarak "Nato üslerine hayır!", "Türkiyeli devrimci kadınlar", "Kahrolsun askeri faşist diktatörlük" yazılıydı.

Megafonlardan "Türkiye'deki idamlara ve işkencelere son" ve "Kahrolsun askeri faşist diktatörlük" sloganlarını attık. *Turkey Today* ve *İşçinin Sesi* yaz taarruzu kartları sattık.

Bu arada miting sırasında tanıştığımız, konuştuğumuz bazı kişiler oldu. Barış Komitesi'nden Finlandiyalı bir ajans muhabiri, Finlandiya Radyosu'nda yayınlanmak üzere bir kadın yoldaşımızla röportaj yaptı.

Bundan başka Yunanistan Komünist Partisi'nden bir yoldaşla konuştuk. Yoldaş, Türkiye'deki faşist cuntaya karşı Yunanistan'da yapılan eylemleri anlattı.

Bu arada Sovyetler Birliği Barış Komitesi'nden bir temsilci ile konuştuk. Tartışılan konular barış, Afganistan, Türkiye'deki cuntanın niteliği ve Sovyetler Birliği'nin dış politikasıydı. Tartışmanın, bizce en ilginç yönünü aktarmadan geçemeyeceğiz:

Barış Komitesi'nden olan yoldaş şöyle dedi: "Evet, Türkiye'deki cunta gericidir,

ırkçı ve şovenisttir ama faşist değildir. Çünkü faşizmde bir ülkenin egemen sınıfının o ülkede korporatif ve monolitik bir toplumsal yapı oluşturmaya söz konusudur. Oysa ne Türkiye burjuvazisi bu düzeye gelmiş bir burjuvazidir ne de geliş amaçları buna uygundur." O zaman yoldaşımız Türkiye'deki cuntanın niçin geldiğini sordu. Yanıt "emperyalizmin çıkarlarını korumak için" oldu.

Bunun üzerine yoldaşımız, Türkiye'deki faşist generallerin çıkarlarını, Türkiye'de finans-kapitalin varlığını, OYAK'ın rolünü v.s. anlattıktan sonra faşist cuntanın, toplumun korporatif ve monolitik yapısını nasıl oluşturmaya çalıştığını örneklerle anlattı. Sovyetler Birliği'nden gelen yoldaş bunları biraz inanamayarak biraz da şaşırarak dinledi. Bunlardan sonra *İşçinin Sesi* yayınlarını kendilerine göndermemizi istediler. Ayrıldık.

Yoldaşça selamlar

Orak-Çekiç
Viyana

Mannheim İşçiler Birliği başarılı çalışmasını 6. Genel Kurulunda gösterdi

Örgütümüz 1976 yılında Mannheim "Türk" İşçiler Birliği (MTİB) ismi altında kuruldu. İsminden de anlaşılacağı gibi, örgütümüz 1975-1979 yılları arasında menşeviklerin etkisi altında FİDEF üyesiydi.

Mannheim Türk İşçiler Birliği kurulduğu dönemde Türkiye'de devrimci durum yaşıyordu. Devrimci durumun gerektirdiği birçok görev önümüzde duruyordu. Menşevikler bu görevlerin hiçbirini yapmadılar. Yapmak için devrimci durumun varlığını reddettiler. Bu görevlere yerine getirmek isteyenlere karşı çıktılar. Devrim hedefini rafa kaldırıp, iktidarı ele almak için seçim yolunu

alternatif olarak gösterdiler. Tekeldışı burjuvazinin temsilcisi olan CHP'nin desteklenmesi için seçim kampanyaları hazırladılar. Hatta seçim dönemlerinde, Mannheim'daki işçilere CHP'ye oy kullanmak için Türkiye'ye gitmeleri tavsiye ediliyordu.

Kısacası MTİB, sosyalist, devrimci bir örgüt olması gerekirken, menşevik yönetim altında eğlence kulübüne dönüştü.

Bu durumda örgüt içerisinde devrime ve işçi sınıfının partisi olan TKP'ye inanan unsurlar, *İşçinin Sesi* gazetesini gizli (yasaklanmıştı) okumaya başladılar ve TKP'nin Leninçi güçlerinin, bu partinin ve işçi sınıfının gerçek

savunucuları oldukları sonucuna vardılar. Menşeviklerin, MTİB örgütünde yaptıkları işçi sınıfına ihanetlerine 4. Kongre'de dur dediler. Üyelerin çoğunluk desteğiyle örgütü menşeviklerin elinden aldılar. Lenincilerin önderliğinde sosyalist, devrimci bir örgüt olmaya yönelik çalışmalarına başladılar. Bu süreç içerisinde şovenist Mannheim Türk İşçiler Birliği Enternasyonalist Mannheim İşçiler Birliği'ne dönüştü.

Aradan 3 yıl geçti. Bu 3 yıl içerisinde MİB, savaştanlığını, enternasyonalistliğini ve devrimci özverisini sosyalist çalışmasıyla gösterdi. MİB, aynı zamanda, Mannheim'da devrimci özveri geleneğini yaz

taarruzlarıyla başlattı.

Bu dönem içerisinde MİB, kendisine yönelen her türlü saldırıya başarıyla karşı koydu ve 6. Kongresi'nde Mannheim'ın en güçlü, en aktif ve savaştan, en özverili ve yığın bağları en güçlü örgütü olduğunu kanıtladı.

Kongre'de onaylanan karar tasarıları MİB'in önüne daha büyük hedefler ve görevler koydu. Örgütümüz, önce önüne koyduğu hedefleri nasıl gerçekleştirmişse bu hedefleri de gerçekleştirecektir.

Yaşasın sosyalist örgütümüz MİB!

Herşeyin sonunu kadrolar belirleyecektir!

*Seçkin K.
Mannheim*

BİRKOM'lu militanlar Liberation gazetesini işgal etti.

Ölüm orucundaki PKK'lılarla dayanışmamızı gösterdik

13.8.1982 Cumartesi günü, BİRKOM olarak Paris'te *Liberation* gazetesini işgal ettik.

Eylemin amacı, Diyarbakır'da 18-19 Mayıs günleri arasında öldürülen devrimcilerin adlarını ve ölüm orucunda olan PKK'lı 2 Merkez Komitesi üyesi ile on arkadaşının adlarını dünya ve Fransa kamuoyuna açıklamak ve faşist rejimi protesto etmektir.

Eylemi, büyük Fransız gazeteleri (*Le Monde*, *La Matin*, *Liberation*) ve basın ajansları kamuoyuna duyurdu. Fransız

Televizyonu 1. ve 2. kanal ve Fransız Radyosu eylemi kayda çekti. Televizyon çekimi sırasında "Türkiye'de, Kürdistan'da baskılara son", "Kahrolsun faşizm, faşist cunta" ve "Yaşasın Birkom" belgileri Fransızca olarak atıldı.

Gelen temsilcilerle uzun uzun konuşuldu. Bildiri dağıtıldı. Türkiye'deki siyasal rejim ve faşist cunta dünya ve Fransız kamuoyu önünde başarı ile sergilendi.

*Serra Dersimli
Paris*

Paris'te Filistin halkının davasını destekledik

Emperyalizmin halklar üzerindeki kanlı baskısının en güncel bir örneği Filistin-Lübnan'a yapılan İsrail saldırısı ve ardından gelişen olaylardır. Emperyalizmin ve onun uzantısı Siyonizmin yürüttüğü saldırı, Filistin ve Lübnan'da olduğu gibi, dünya demokratik kamuoyunda da geniş tepkilerle karşılandı. Bu tepkiler Fransa'da da gelişti.

Paris'te Filistin ve Lübnanlıların düzenlediği yürüyüşlere ve eylemlere *İşçinin Sesi* de aktif olarak katıldı.

Geçtiğimiz günlerde bu konuda düzenlenen bir mitinge *Birkom* içinde katıldık. Eylemde bildiri dağıtımına ve Fransızca ve Arapça belgelerin atılmasına başlandığı anda çevremizi polisler çevirdi. Sonra, yirmi kadar maskeli, özel giysili polis çevrede tertibat aldı. Bunlar vurucu tim tipi polislerdi.

Daha sonra Filistinli bir temsilci konuşmaya başladı. Fransız hükümetinin, yapılacak olan yürüyüşü yasakladığını duyurdu. Ama topluluk yine de belgelerini haykırmak ters yönde yürüyüşünü sürdürdü. Caddeye geçildi ve sonuna kadar yüründü. Bu anda polisler yolu kesip yürüyüşü engel oldular. Herkes belgeleri haykırıyordu. Ancak, Filistinli örgütlerin temsilcileri polislerle çatışma çıkmasını önlemek için dağılım sakince dediler. Bizler de dağıldık. Ama aynı gün İsraili siyonistlerin uzantılarına Şanzelize'de yürüyüş izni verildi.

Bu da gösterdi ki düşman yalnız Amerikan emperyalizmi v.s. değildir. Tüm dünya insanların kurtuluşu, dünya devriminin zaferindedir.

*Kayhan Demir
Paris*

12 Eylül'ün 2. yıldönümünde Almanya'da yığınsal merkezi protesto gösterileri yapılacak

ÇAĞRI

İşçiler emekçiler

Askeri faşist diktatörlük ikinci yılını doldurdu. Bu iki yıl işçi sınıfı ve halkımız için tarihinin en karanlık yılları oldu.

İşte faşist cuntanın kanlı iki yılı:

- 170.000'nin üzerinde tutuklu ve hükümlü,
- 100'ü aşkın devrimci ve demokrat işkencede katledildi.
- 700'ün üzerinde insan operasyonlarda katledildi.
- 16 kişi idam sehpalarında katledildi.
- 4600 kişi idam talebiyle yargılanmaktadır.
- 100'ün üzerinde kişi idam cezasına çarptırıldı.
- Kürt ulusuna yönelik katliamlar had safhaya ulaştı.
- Tüm ilerici, devrimci sendika ve kitle örgütleri kapatıldı.
- İşçi sınıfının grev, toplu sözleşme hakkı gasp edildi.
- Zam, işsizlik ve enflasyon had safhaya ulaştı.

Askeri faşist diktatörlüğün yıkılması, yerine halkın kendi demokratik iktidarının kurulması uğruna Türkiye ve Türkiye-Kürdistan'ında işçi sınıfımızın ve halklarımızın değişik biçimlerde yürüttüğü devrimci-demokratik mücadeleyi desteklemek,

Halk düşmanı gerici askeri cuntanın dayattığı "anayasa", "parlamento", "demokrasi" ve benzeri sahtekârlıklara karşı çıkmak,

Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkı da dahil olmak üzere, kendi kaderini kendisinin tayin hakkını kayıtsız şartsız savunmak.

Başta ABD, Federal Almanya ve onların saldırgan askeri örgütü NATO olmak üzere emperyalistlerin askeri cuntayı yaşatmaya yönelik her türlü politik, askeri, ekonomik desteğine karşı çıkmak.

Uluslararası planda emperyalizmin savaş kışkırtıcılığının bir parçası olarak, ABD'nin Ortadoğu'daki mevzilerini daha da genişletmek için, tehdit, şantaj ve yayılma aracı olarak kullandığı faşist generaller çetesinin bölgedeki sa-

vaş kışkırtıcı politikasına karşı çıkmak.

Federal Almanya'da artan işsizliğe, sosyal ve demokratik hakların kısıtlanmasına, tehlikeli boyutlara ulaşan yabancı düşmanlığına, iltica haklarının gaspına, neo-nazi ve gerici güçlerin saldırılarına, savaş hazırlığına karşı çıkmak için yerli yabancı işçilerin birliğini ve ortak mücadelesini savunmak için.

kuvvetlerine hayır!

— Cuntanın dayattığı anayasaya hayır!

— Federal Almanya'nın cuntaya yaptığı her türlü yardıma son!

— Kahrolsun yabancı düşmanlığı!

— Yaşasın Filistin ve Lübnan halklarının direnişi ve ona omuz veren Türk, Kürt ve diğer uluslardan devrimcilerin enternasyonalist dayanışması!

11 Eylül'de, Frankfurt'taki yürüyüş ve mitinge katılalım!

Yürüyüş: 11 Eylül Cumartesi saat 10.30 Frankfurt

— Kahrolsun askeri faşist diktatörlük!

— İdamların, işkencelerin ve katliamların hesabı sorulacaktır!

— Kürt ulusuna yönelik baskı ve katliamlara son!

— Tüm anti-faşist tutuklulara özgürlük, genel af!

— DİSK ve kapatılan devrimci-demokrat sendikalara, kitle örgütlerine özgürlük!

— NATO ve ABD'nin çevik

Ala Rızgari, ATIF, BİRKOM (Birlik Yolu, Cephe, Devrimci İşçi, Devrimci Savaş, Emekçi, İşçinin Sesi, Kıvılcım, Serxwebun), DİB-FAK, FİDEF, İşçi Gerçeği, KAWA, KOÇKAK, KOMKAR, Kürt Halk-evleri, Proleter Dayanışma, Tekoşin Sempatizanları, Türkiye Komiteleri, BWK, Arbeiterbund, Türkiye Demokratlarıyla Dayanışma Girişimi, KPD, Volksfront, KB, Destekleyenler: DİDF, Gerçek.

ÇOCUKLARIMIZIN DÜNYASI

Faşist diktatörlüğü yıkmaya zorunluluğu, güçlü bir istem olarak çocuklarımızın dünyasına da yansıyor. Ama bunu gerçekleştirmek için biz onlara bırakmayacağız. Onlara sosyalizm kuruculuğunu emanet edeceğiz.

Küçük Deniz bu kez hem kendisinin, hem kendisi kadar minicik yaşta yüzbinlerce Türkiye çocuğunun yaşamından bir parça çizmiş.

Çocuğun babasını jandarmalar almış hapse götürüyor. Çocuk kedisine sarılmış göz yaşları döküyor. Ama yalnız değil, arkasında dağ gibi işçi sınıfı duruyor. Kıpkızıl doğan güneşin yanındaki fabrikalardan, ellerinde silahlar, kızıl bayraklarla işçiler geliyor. Devrim ülkemizi de babayı da, küçük Deniz'i de kurtaracak. Kızıl bayraklı bir devrimci Deniz'i teselli ediyor. Küçük Deniz, babası hapse atıldığında kendisine sıcak dost ellerini uzatan, onu koruyan işçi sınıfı devrimcilerini unutmamış olacak.

Çocuklarımızın kalbinde, her türlü küçük burjuva devrimcisine inat, işçi sınıfına pırıl pırıl bir güven yaşıyor.

